

Ziņojums

*„Par bezdarbnieku un darba meklētāju mācību
rezultātiem 2024.gadā”*

Rīga, 2025

Ievads

Ziņojums „Par bezdarbnieku un darba meklētāju mācību rezultātiem 2024. gadā” izstrādāts ar mērķi reizi gadā atspoguļot informāciju par Nodarbinātības valsts aģentūras organizēto mācību rezultātiem un vienlaikus ar Latvijas nodarbinātības situācijas (ieskaitot reģistrētā bezdarba u. c. statistiku) analīzi sniegt informāciju arī par cilvēkkapitāla attīstības jautājumu ietvaros aktualizēto NVA mācību piedāvājumu, kas sniedz būtisku ieguldījumu pieaugušo izglītības atbalsta nodrošināšanā.

NVA klientiem (reģistrētie bezdarbnieki, darba meklētāji un bezdarba riskam pakļautās personas) paredzētie mācību pasākumi ir visplašāk īstenotie aktīvās darba tirgus politikas pasākumi, līdzīgu pieeju pielieto arī citas ES dalībvalstis. NVA organizētās mācības no 2011. gada līdz 2023. gadam noteica Labklājības ministrijas Apmācību komisija, bet, sākot ar 2024. gadu, NVA organizēto mācību piedāvājumu nosaka Ekonomikas ministrijas Apvienotā pieaugušo izglītības koordinācijas komisija. Lēmumi par izglītības programmu sarakstu aktualizēšanu tiek pieņemti, ņemot vērā uz pierādījumiem balstītus principus, tajā skaitā statistiku par NVA klientu iepriekšējo iesaisti mācībās, pieteiktajām brīvajām darba vietām, klientu profilu, klientu izteiktajām vēlmēm, darbā iekārtošanās rezultātiem, īstermiņa darba tirgus prognozēm un prognozēm vidējā un ilgtermiņā, kā arī ievērojot izglītības satura un profesionālās kvalifikācijas prasības. Vienlaikus NVA organizēto mācību piedāvājums tiek saskaņots sasaistē ar citām valsts atbalsta pieaugušo izglītībā iniciatīvām, tādējādi īstenojot saskaņotu iesaistīto institūciju darbību un pārvaldības koordināciju, lai sasniegtu cilvēkkapitāla attīstības stratēģiskos mērķus.

NVA organizēto mācību īstenošanā joprojām tiek ņemta vērā arī kopējā sociāli ekonomiskā situācija, akcentējot mācību atbalstu tām sabiedrības grupām, kurām iesaiste pārkvalifikācijā un prasmju pilnveidē ir nepieciešama visvairāk (personām ar zemu vai darba tirgum nepietiekamu izglītības līmeni, sociālās atstumtības riskam pakļautajiem, personām ar invaliditāti, personām virs 50 gadu vecuma, jauniešiem bezdarbniekiem u. c.).

Saturs

Ievads.....	2
Saīsinājumi	4
1. Nodarbinātība un bezdarbs.....	5
1.1. Reģistrētais bezdarbs.....	9
1.2. Darba devēju pieteiktās brīvās darba vietas	12
2. NVA organizēto mācību piedāvājums.....	13
3. Kuponu sistēma bezdarbniekiem	14
4. 2024.gadā NVA īstenotie mācību pasākumi	16
4.1. Profesionālā pārkvalifikācija/pilnveide un neformālā izglītība.....	18
4.2. Mācības tiešsaistes kursu platformās	22
4.3. Bezdarbnieku praktiskā apmācība pie darba devēja	25
4.4. Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	26
5. NVA organizēto mācību atbalsta un ievirzes pasākumi.....	27
5.1. Atbalsts reģionālajai mobilitātei.....	27
5.2. Bezdarbnieku situācijas izvērtēšana secīgai iesaistei ADTP pasākumos („bezdarbnieku profilēšana”).....	27
5.3. Karjeras konsultāciju sniegšana 2024.gadā.....	28
5.4. NVA e-vides risinājumi, publicitātes pasākumi un klientu vērtējums par saņemtajiem pakalpojumiem	29
Kopsavilkums un secinājumi	30

Saīsinājumi	
ADTP	Aktīvā darba tirgus politika
APIKK	Apvienotā pieaugušo izglītības koordinācijas komisija
ALTUM	Attīstības finanšu institūcija Altum
BURVIS	Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma
CAP	Cilvēkkapitāla attīstības padome
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DVI	Datu valsts inspekcija
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FM	Finanšu ministrija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
ISCED	Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KPP	Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi
LM	Labklājības ministrija
MK	Ministru kabinets
MK noteikumi Nr.75	Ministru kabineta 2011. gada 25. janvāra noteikumi Nr. 75 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem"
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
VDI	Valsts darba inspekcija
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

1. Nodarbinātība un bezdarbs

Līdz Covid-19 pandēmijas sākumam Latvijas ekonomikas attīstība bija noturīga un pārsniedza Eiropas Savienības vidējos izaugsmes rādītājus¹. Laika posmā no 2013. līdz 2019. gadam IKP ik gadu pieauga vidēji par 2,9 %. Pandēmijas ietekmē 2020. gadā Latvijas ekonomika saruka par 3,5 %, tomēr valsts un ES fondu atbalsta mehānismi, kā arī uzlabojumi epidemioloģiskajā situācijā ļāva ekonomikā 2021. gadā piedzīvot atveseļošanos, IKP pieaugot par 6,7 %.

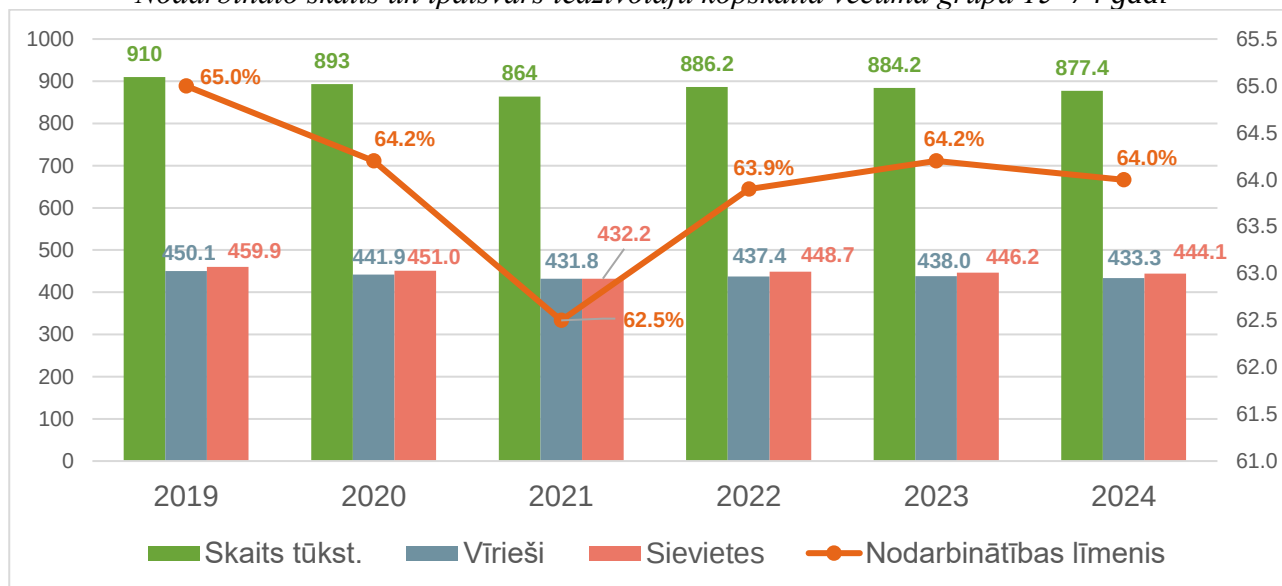
Pēc ekonomikas straujas atkopšanās no Covid-19 pandēmijas krīzes 2021. gadā izaugsme Latvijā 2022. gadā palēninājās līdz 3 %. Ekonomikas attīstību 2022. gadā būtiski ietekmēja Krievijas iebrukuma Ukrainā izraisītie piegāžu ķēžu pārrāvumi, energoresursu un pārtikas dārdzības izraisītais inflācijas kāpums, kā arī globālā pieprasījuma samazināšanās. 2022. gada pirmajā pusgadā vēl pilnā apmērā nebija jūtamas kara sekas. Ekonomika pieauga par 5,4 %, salīdzinot ar 2021. gada 1. pusgadu, ko veicināja pakāpeniska Covid-19 ierobežojumu atcelšana. Tomēr otrajā pusgadā izaugsme gada griezumā samazinājās līdz 0,8 %, pasliktinoties eksporta-importa saldo bilancei un samazinoties privātā patēriņa un investīciju pieauguma tempiem.

2023. gadā ekonomikas attīstību turpināja ietekmēt ģeopolitiskā situācija un nenoteiktība, augstās cenas un starpbanku aizdevumu procentu likmju celšanās. Nelabvēlīga situācijā ārējā vidē un vājais pieprasījums galvenajos mērķa tirgos ietekmēja Latvijas eksporta rādītājus. Augstā inflācija negatīvi ietekmēja mājāsaimniecību patēriņu un iedzīvotāju reālos ienākumus. Ģeopolitiskā situācija reģionā un vājā kreditēšana kavēja straujāku investīciju kāpumu. Kopumā 2023. gadā IKP saruka par 0,3 %.

2024. gadā turpināja augt atalgojums un samazinājās inflācijas tempi, tomēr atslābums bija vērojams Latvijas ārējās tirdzniecības plūsmās, kā arī investīciju dinamikā, kā rezultātā IKP saruka par 0,4 %. Papildus IKP izaugsmi negatīvi ietekmēja samazinājums ražojošajās nozarēs (par 2,8 %).

Attēls Nr.1

Nodarbināto skaits un īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā vecuma grupā 15–74 gadi

Avots: CSP

¹ EM (2025) Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm līdz 2040. gadam. Pieejams: <https://tinyurl.com/27ttgrl6>

Atbilstoši CSP darbaspēka apsekojuma rezultātiem **2024. gadā Latvijā bija nodarbināti 877,4 tūkstoši jeb 64,0 % iedzīvotāju** vecumā no 15 līdz 74 gadiem. Salīdzinot ar 2023. gadu, nodarbinātības līmenis saglabājās nemainīgs (- 0,2 procentpunkti), bet nodarbināto skaits gada laikā absolūtos skaitļos samazinājās par 6,8 tūkstošiem. Nodarbinātības rādītāji joprojām saglabājas zemāki, salīdzinot ar 2019. gadu, proti, 2024. gadā joprojām bija zemāks gan nodarbinātības līmenis (- 1,0 procentpunkti), gan nodarbināto skaits (- 32,6 tūkst.)². 2024. gadā vīriešu nodarbinātības līmenis (66,4 %) bija par 4,7 procentpunktiem augstāks nekā sievietes (61,7 %)³, lai arī absolūtos skaitļos nodarbināto sieviešu skaits bija par 10,8 tūkst. augstāks nekā vīriešu (skat. 1. attēlu). Jāatzīmē, ka, lai gan Latvijā nodarbinātības līmenis ir pārsniedzis ES dalībvalstu vidējo līmeni (62,0 %), 2024. gada 4. ceturksnī tas bija zemākais starp Baltijas valstīm – Latvijā nodarbinātības līmenis bija 63,4 %, Igaunijā – 68,5 %, savukārt Lietuvā – 66,1 %.

Atbilstoši CSP datiem⁴ Latvijā visvairāk nodarbināto strādāja pakalpojumu sniegšanas sektorā. 2024. gadā šajā sektorā strādāja nedaudz vairāk nekā divas trešdaļas jeb 71,0 % nodarbināto.

No visiem pakalpojumu sniegšanas sektorā nodarbinātajiem gandrīz trīs piektdaļas jeb 58,2 % strādāja tirdzniecības pakalpojumu sektorā, bet nedaudz vairāk nekā divas piektdaļas jeb 41,8 % – tādās pakalpojumu jomās kā valsts pārvalde (t.sk. policija, ugunsdrošība un obligātā sociālā apdrošināšana), izglītība, veselība un sociālā aprūpe, māksla, izklaide, atpūta u.c. Ražošanas sektorā nodarbināta bija gandrīz ceturtdaļa jeb 21,9 % nodarbināto, bet lauksaimniecības sektorā – 6,9 %.

Salīdzinot ar gadu iepriekš, 2024. gadā viziteiktākais nodarbināto skaita kritums saimnieciskās darbības veidos atbilstoši NACE klasifikatoram (2.red.) ar tradicionāli vislielāko nodarbināto skaitu bija: Apstrādes rūpniecībā (no 111,7 tūkst. līdz 107,1 tūkst.); Vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā; automobiļu un motociklu remontā (no 127,6 tūkst. līdz 119,2 tūkst.), Transportā un uzglabāšanā (no 73,2 tūkst. līdz 68,5 tūkst.), Būvniecībā (no 70,3 tūkst. līdz 64,8 tūkst.) un Izglītībā (no 82,4 tūkst. līdz 76,8 tūkst.) u.c. Savukārt viziteiktākais nodarbināto skaita pieaugums bija sektoros: Informācijas un komunikācijas pakalpojumi (no 42,0 tūkst. līdz 44,2 tūkst.); Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana (no 57,2 tūkst. līdz 63,6 tūkst.); Veselība un sociālā aprūpe (no 64,6 tūkst. līdz 71,6 tūkst.) u.c.

Visaugstākais **nodarbināto iedzīvotāju vecuma grupas īpatsvars**⁵ 2024. gadā bija iedzīvotājiem 35-44 gadu vecumā (25,2 %), kam sekoja iedzīvotāji 45-54 gadu vecumā (23,2 %). Salīdzinot ar gadu iepriekš, samazinājies iedzīvotāju vecuma grupas 25-34 gadi nodarbinātības īpatsvars (no 19,0 % līdz 18,3 %). Savukārt jauniešu vecuma grupas 15-24 gadi nodarbinātības īpatsvars saglabājās nemainīgs, veidojot 6,4 %. Jāpiebilst, ka 2024. gadā nodarbinātības līmenis jauniešiem 15–24 gadu vecumā bija 29,8 %, kas gada laikā samazinājās par 0,8 procentpunktiem. Arī absolūtos skaitļos bija vērojams nodarbināto jauniešu skaita samazinājums (2024. gadā – 56,2 tūkst., 2023. gadā – 56,3 tūkst.).

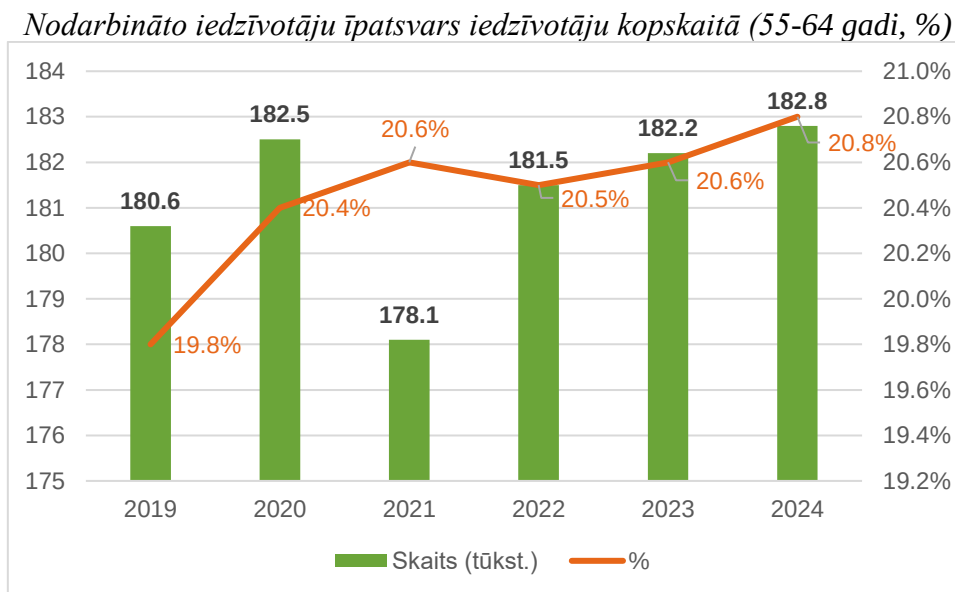
Attiecībā uz pirmspensijas iedzīvotājiem (vecuma grupa 55-64 gadi), to nodarbinātības īpatsvara rādītājs bija 20,8 %. Absolūtos skaitļos nodarbināto skaits šajā vecuma grupā gada laikā palielinājās par 600 nodarbinātajiem, sasniedzot 182,8 tūkst. (skat. 2. attēlu).

² CSP mājaslapa (2025) Oficiālais statistikas portāls. Pieejams: <https://tinyurl.com/28aw4vuk>

³ CSP mājaslapa (2025) Oficiālais statistikas portāls. Pieejams: <https://tinyurl.com/22kajeu8>

⁴ CSP (2025) Darbaspēka apsekojuma galvenie rādītāji 2024. gadā. Pieejams: <https://tinyurl.com/27o44djw>

⁵ CSP (2025) datubāze: NBL020. Nodarbinātība pa vecuma grupām un pēc dzimuma 1996 – 2024. Pieejams: <https://tinyurl.com/26vlg8nu>

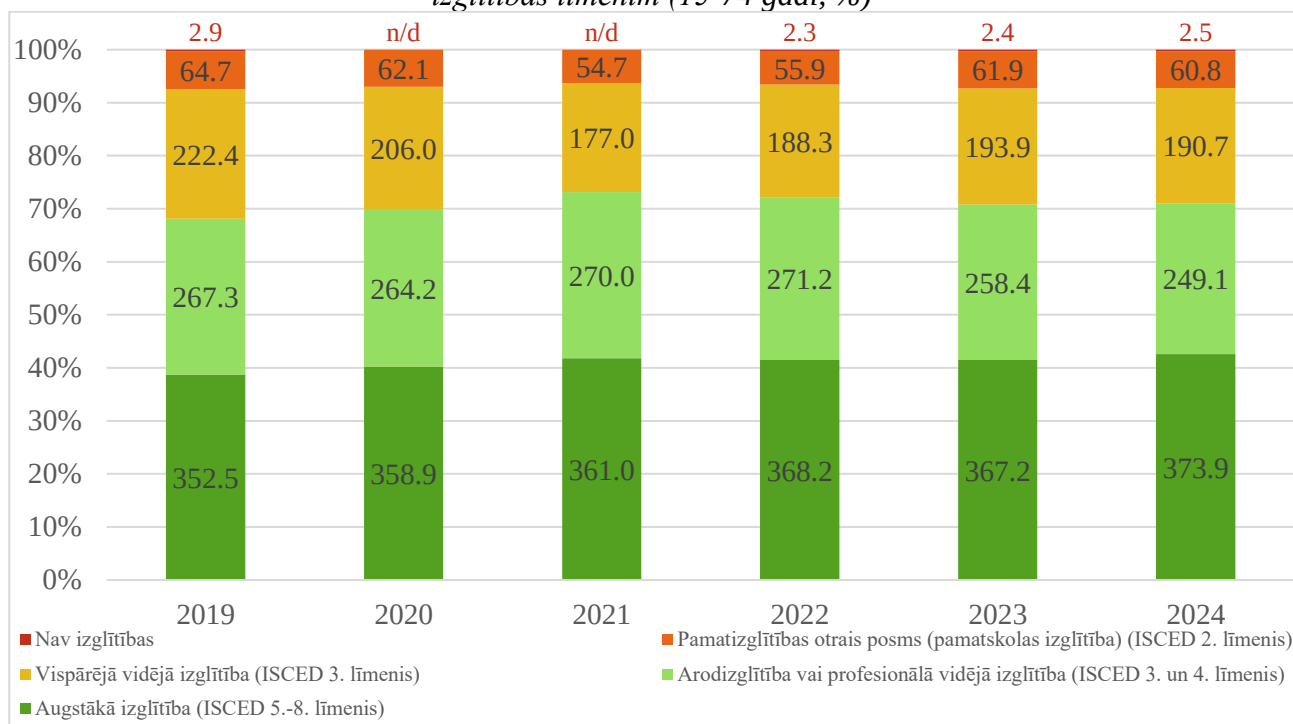

Lai arī nodarbinātības līmenis ir pieaudzis vecuma grupā 55-64 gadi un gados vecākos iedzīvotājus Latvijā raksturo samērā augsta līdzdalība darba tirgū, kā galvenie izaicinājumi tomēr saglabājas bezdarbs un īpaši ilgstošais bezdarbs, zemāka mobilitāte gan attiecībā uz darbavietas maiņu, gan atgriešanos darba tirgū, stereotipi no darba devēju puses, izglītības un veselības aspekti, kā arī aprūpes pienākumi. Lai uzlabotu aktīvās novecošanās situāciju kopumā, veicinātu pēc iespējas ilgāku līdzdalību darba tirgū un mazinātu bezdarba iestāšanās riskus, būtiskākie darbības virzieni ir veselības pieejamības, pieaugušo iedzīvotāju prasmju pilnveides, nabadzības risku mazināšanas un kvalitatīvu darba vietu nodrošināšana.

Balstoties uz CSP datiem, **pēc teritoriālā dalījuma** viszemākais **nodarbinātības** līmenis bija Latgales reģionā. 2024. gadā Latgales reģionā nodarbināti bija 55,2 % iedzīvotāju, savukārt visaugstākais nodarbinātības līmenis 2024. gadā bija Rīgas reģionā (68,0 %). Atbilstoši CSP darbaspēka apsekojumam 2024. gadā lielākā daļa (83,5 %) no visiem nodarbinātajiem iedzīvotājiem, kuriem darbavieta atradās Latvijā, strādāja tajā pašā Latvijas reģionā, kurā dzīvoja. Rīgā bija vismazākais nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars, kuriem darbavietas reģions atšķīrās no dzīvesvietas reģiona, proti, 4,0 % nodarbināto iedzīvotāju strādāja citā Latvijas reģionā. Aiz Rīgas seko Latgales un Kurzemes reģions, kur attiecīgi 5,4 % un 8,1 % nodarbināto atšķīrās dzīvesvietas un darbavietas reģions. Vairāk nekā puse (58,3 %) no Pierīgā dzīvojošajiem nodarbinātajiem iedzīvotājiem strādāja citā reģionā, no tiem 94,6 % – Rīgā. Zemgales reģionā piektā daļa (20,7 %) un Vidzemes reģionā nedaudz mazāk nekā piektā daļa (18,4 %) nodarbināto uz savu darbavietu devās citā reģionā, no tiem lielākā daļa (70,8 % Zemgalē un 79,1 % Vidzemē) – uz Rīgu.

Attiecībā uz **nodarbinātību atbilstoši izglītības līmenim**, 2024. gadā visvairāk no visiem nodarbinātajiem bija iedzīvotāji ar augstāko izglītības (ISCED 5.-8. līmenis) līmeni (42,6 % jeb 373,9 tūkst. no 877,4 tūkst), kam sekoja 28,4 % jeb 249,1 tūkst. nodarbināto ar iegūtu arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību (ISCED 3. un 4. līmenis), savukārt mazāk nodarbināto gan īpatsvarā, gan absolūtos skaitļos bija ar vispārējo vidējo izglītību (ISCED 3. līmenis) – 21,7 % jeb 190,7 tūkst., kā arī ar iegūtu pamatzglītību vai bez tās – 7,2 % jeb 63,3 tūkst. (skat. 3. attēlu).

Nodarbināto iedzīvotāju skaits (tūkst.) un īpatsvars atbilstoši
izglītības līmenim (15-74 gadi, %)

Avots: CSP

CSP darbaspēka apsekojuma rezultāti liecina, ka 2024. gadā 61,3 tūkstoši iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem bija bezdarbnieki. Salīdzinot ar 2023. gadu, **bezdarbnieku skaits** ir pieaudzis par 3,8 tūkstošiem jeb 5,9 %. Tomēr, salīdzinot ar 2020. gadu, ir vērojams bezdarbnieku skaitliskais samazinājums, t.i., par 13,4 tūkst. jeb par 17,1 %.

Attiecībā **uz bezdarba līmeni**, no 2010. gada līdz 2019. gadam tas ik gadu samazinājās, sasniedzot 6,3 %. Savukārt 2020. gadā pandēmijas ietekmē tas pieauga līdz 8,1 %. Ar 2021. gadu bezdarba līmenis samazinājās, 2023. gadā sasniedzot 6,5 %, bet 2024. gadā atkal pieauga līdz 6,9 %, turklāt atbilstoši CSP datiem bezdarba līmeņa pieaugums 2024. gadā bija visās vecuma grupās. Tāpat kā iepriekšējos gados, 2024. gadā vīriešu bezdarba līmenis bija augstāks nekā sievietēm (attiecīgi 8,0 % un 5,8 %). Kopš 2021. gada bezdarbnieku skaits sāka samazināties, tomēr 2024. gadā tas pieauga līdz 65,3 tūkstošiem, kas ir par 3,8 tūkstošiem vairāk nekā 2023. gadā.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, par 0,2 tūkstošiem samazinājās bezdarbnieku skaits, kas bija bez darba līdz 5 mēnešiem (33,5 tūkstoši jeb 51,6 %) un par 0,1 tūkstoti samazinājās bezdarbnieku skaits, kas bija bez darba 6-11 mēnešus (10,5 tūkstoši jeb 16,2 %). **Ilgstošo bezdarbnieku**, kuri nevar atrast darbu gadu vai ilgāk, skaits gada laikā palielinājās par 4,0 tūkstošiem un 2024. gadā bija 21,0 tūkstoti jeb 32,3 % no visiem bezdarbniekiem (2023. gadā – 17,0 tūkstoši jeb 27,6 %).

2023. gadā **ekonomiski aktīvi** bija 942,7 tūkstoši, kas ir nedaudz vairāk nekā divas trešdaļas jeb 68,7 % no visiem iedzīvotājiem 15–74 gadu vecumā. Ekonomisko aktivitāti ietekmē dažādi faktori, piemēram, dzimums, iegūtais izglītības līmenis un vecums. Vīriešu ekonomiskās aktivitātes līmenis ir augstāks nekā sievietēm ne tikai Latvijā, bet visās ES dalībvalstīs. 2024. gadā vīriešu ekonomiskās aktivitātes līmenis (72,2 %) bija par 6,7 procentpunktiem augstāks nekā sievietēm (65,5 %). Latvijā turpina samazināties ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits. Proti, kopš 2015. gada

tas ir samazinājies par 51,5 tūkst. jeb 5,2 %, vienlaikus iedzīvotāju īpatsvarā vērojams pat neliels pieaugums – par 1,2 % (no 67,5 % līdz 68,7 %), kas izriet no sabiedrības novecošanās. Salīdzinot ekonomiskās aktivitātes līmeni pēc iegūtā izglītības līmeņa, vērojama sakarība – jo augstāks izglītības līmenis, jo augstāks aktivitātes līmenis. 2024. gadā visaugstākais ekonomiskās aktivitātes līmenis (84,0 %) bija iedzīvotājiem ar augstāko izglītību, bet viszemākais – ar pamatzglītību vai zemāku izglītības līmeni (35,8 %). Joprojām pastāv būtiski ekonomiskās aktivitātes izaicinājumi, kas līdztekus demogrāfiskiem procesiem un ilgstošo bezdarbnieku īpatsvara rādītājiem sašaurina darbaspēka piedāvājumu darba tirgū un paaugstina darbaspēka nepietiekamības risku. Tādējādi šie izaicinājumi kopā ar reģionālajām darba tirgus disproporcijām tuvākos gados var radīt strukturālā bezdarba riskus, kā arī vēl vairāk saasināt darbaspēka pieejamības problēmu.

Darbaspēka izaugsmi turpinās ietekmēt gan negatīvas demogrāfiskās tendences – mazāks darbaspējīgo iedzīvotāju skaits darba tirgū, gan nepieciešamība pēc augstākas darbaspēka efektivitātes, jo arī turpmāk ekonomikas izaugsmi vairāk radīs tieši produktivitātes pieaugums. Vienlaikus darba tirgus situāciju turpinās ietekmēt arī nenoteiktība saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, kā arī nenoteiktība saistībā ar ietekmi uz ekonomikas izaugsmi un inflāciju, gan mājsaimniecību uzkrājumiem u.c. faktoriem.

1.1. REĢISTRĒTAIS BEZDARBS

NVA dati liecina, ka **reģistrētā bezdarba līmenis** (reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars darbaspējas vecumā ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā) 2024. gada nogalē sasniedza 5,3 %, kas bija par 0,4 procentpunktu mazāk par atbilstošo laika periodu 2023. gada beigās (5,7 %). Šī statistika atspoguļota 1. tabulā.

Tabula Nr.1

NVA reģistrētā bezdarba līmenis mēneša beigās, %

Gads	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2019.	6,7	6,7	6,6	6,3	6,1	6,0	6,0	5,9	5,7	5,7	5,8	6,2
2020.	6,4	6,3	6,8	8,0	8,4	8,6	8,6	8,2	7,7	7,4	7,4	7,7
2021.	8,0	8,2	8,2	7,9	7,6	7,4	7,1	6,5	6,0	6,0	6,4	6,7
2022.	6,9	6,8	6,6/6,8*	6,5	6,1	5,9	6,0	5,8	5,7	5,7	5,9	6,1
2023.	6,3	6,3	6,1/ 6,0*	5,7	5,5	5,5	5,6	5,5	5,3	5,3	5,4	5,7
2024.	5,7	5,8	5,7/5,8*	5,4	5,2	5,1	5,2	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3

* Ņemot vērā, ka ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits tiek aktualizēts reizi gadā, reģistrētā bezdarba līmenis marta beigās un turpmākajos mēnešos tiek aprēķināts pret jauno ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitu.

Avots: NVA

Kopš 2020. gada reģistrēto bezdarbnieku skaits turpina samazināties un izņēmums nebija arī 2024. gads (skat. 2. tabulu). Salīdzinot ar 2023. gada nogali, bija vērojams samazinājums par 3 791 personu, NVA uzskaitē decembra beigās esot 46 553 bezdarbniekiem, no kuriem 53,0 % (24 654) bija sievietes un 47,0 % (21 899) - vīrieši. Vienlaikus 2024. gada 12 mēnešos bezdarbnieka statuss piešķirts 92 426 personām, kas bija par 755 personām mazāk, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

Vienlaikus bezdarbnieka statuss tika noņemts 96 640 personām, kas bija līdzvērtīgs līdzīgs iepriekšējā gada atbilstošajam periodam (2023. gadā - 96 632 personas).

Tabula Nr.2

NVA reģistrēto bezdarbnieku skaits mēneša beigās, %

Gads	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2017.	80 016	79 152	76 431	71 705	68 439	66 708	65 554	63 717	61 461	61 014	61 538	63 121
2018.	65 136	65 282	64 631	61 882	59 548	59 119	58 888	58 051	56 734	56 726	57 455	59 588
2019.	61 951	62 477	61 244	58 188	56 105	55 750	55 373	54 390	52 595	52 651	53 783	57 808
2020.	58 832	58 247	61 926	72 917	76 440	78 266	77 998	75 013	70 306	67 124	67 518	69 605
2021.	72 612	74 494	74 232	71 376	68 765	67 307	64 392	59 040	54 524	54 042	57 536	60 774
2022.	62 270	61 813	60 199	57 223	53 825	52 257	52 766	51 527	50 194	50 278	51 606	53 536
2023.	55 285	55 707	53 837	50 808	48 850	49 239	49 962	49 095	47 415	47 083	48 184	50 344
2024.	51 197	51 991	50 738	47 858	45 432	45 062	46 093	46 770	44 483	44 889	45 182	46 553

Avots: NVA

Lielākais **bezdarbnieku skaits** 2024. gadā bija šādās **profesijās** (pēc pēdējās nodarbošanās/profesijas): palīgstrādnieks – 172, pārdevējs konsultants – 160, viesmīlis – 120, klientu apkalpošanas speciālists – 74, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – 68, pavārs – 60, krupjē – 58, bārmenis – 44, noliktavas darbinieks – 39, sociālo mediju speciālists – 39.

Tabula Nr.3

Reģistrēto bezdarbnieku statistiskais portrets (uz 31.12.2024.)

		Kopējais skaits	% no kopskaita	Sievietes	Vīrieši
Bezdarbnieku skaits		45 182		24 573	20 609
				54,4%	45,6%
Vecuma grupas	15 - 19	463	1,0%	236	227
	20 - 24	3328	7,4%	1850	1478
	25 - 29	3642	8,1%	2044	1598
	30 - 34	4931	10,9%	2806	2125
	35 - 39	5642	12,5%	3217	2425
	40 - 44	4982	11,0%	2755	2227
	45 - 49	4575	10,1%	2487	2088
	50 - 54	5345	11,8%	2776	2569
	55 - 59	5792	12,8%	2929	2863
	60 un vairāk	6482	14,3%	3473	3009
Izglītības līmenis	augstākā izglītība	11138	24,7%	7633	3505
	profesionālā izglītība	14213	31,5%	6970	7243
	vispārējā vidējā izglītība	11391	25,2%	6019	5372
	pamatizglītība	7085	15,7%	3337	3748
	zemāka par pamatzglītību	914	2,0%	411	503
	nav norādīta	441	1,0%	203	238
Valsts valodas prasme	izglītība iegūta valsts valodā	28020	62,0%	15262	12758
	valsts valodas augstākā pakāpe	2415	5,3%	1723	692
	valsts valodas vidējā pakāpe	5604	12,4%	3446	2158
	valsts valodas zemākā pakāpe	4427	9,8%	2074	2353
	nav valsts valodas atestācijas	3860	8,5%	1703	2157
	nav norādīta	856	1,9%	365	491
Bezdarba ilgums	līdz 6 mēnešiem	29647	65,6%	16052	13595
	no 6 līdz 12 mēnešiem	8472	18,8%	4670	3802
	no 1 līdz 3 gadiem	4530	10,0%	2491	2039
	3 gadi un vairāk	2533	5,6%	1360	1173

Avots: NVA

Vidējais bezdarba ilgums 2024. gada decembra beigās bija 126 dienas jeb četri mēneši, kas, salīdzinot ar 2023. gadu, bija par 2 dienām vairāk. 2024. gada decembra beigās vairāk nekā puse reģistrēto bezdarbnieku bija ar **bezdarba ilgumu** līdz 6 mēnešiem – 30 325 jeb 65,1 %, bet reģistrētie bezdarbnieki ar bezdarba ilgumu no 6 līdz 12 mēnešiem bija 9 126 jeb 19,6 %. Reģistrēto bezdarbnieku

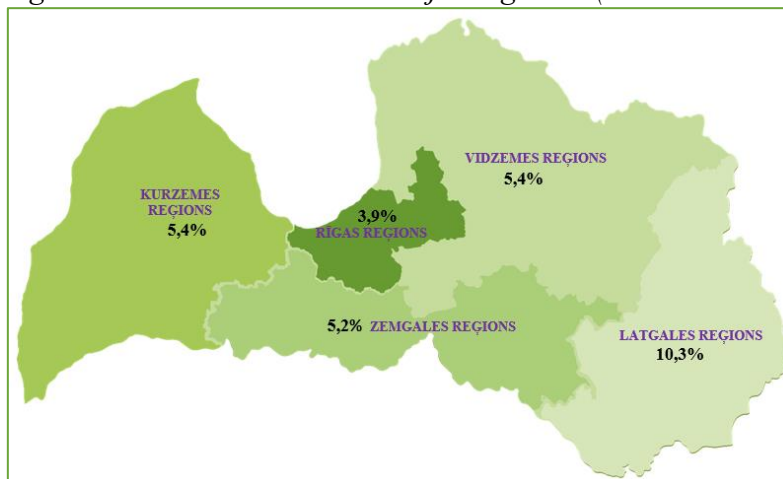
kopskaitā lielāko īpatsvaru (32,2 %) veidoja bezdarbnieki ar profesionālo izglītību (kopā – 14 986 bezdarbnieki), no kuriem vairākumā (54,0 %) bija personas vecuma grupā virs 50 gadiem, kas vienlaikus norāda uz nepieciešamību pilnveidot esošās prasmes vai apgūt jaunas, lai tās būtu atbilstošas mūsdienu darba tirgus prasībām.

Dalījumā pa **vecuma grupām** 2024. gada decembra beigās visvairāk bija reģistrēti bezdarbnieki vecuma grupā no 50 – 59 gadiem. To skaits bija 11 580, kas veidoja 24,9 % no kopējā bezdarbnieku skaita. Attiecīgi personas vecuma grupā no 30 līdz 39 gadiem bija 10 816 (23,2 %), kam sekoja vecuma grupa no 40 līdz 49 gadiem – 7 109 (15,3 %). Plašāks reģistrēto bezdarbnieku statistiskais portrets ir atspoguļots 3. tabulā.

Zemākais bezdarba līmenis 2024. gada decembrī reģistrēts Rīgas reģionā – 3,9 % (gada laikā samazinājums par 0,4 procentpunktiem), bet augstākais bezdarba līmenis bija Latgales reģionā – 10,3 % (samazinājums par 0,7 procentpunktiem). Plašāk skat. 4. attēlu.

Attēls Nr.4

Reģistrētā bezdarba līmenis Latvijas reģionos (uz 31.12.2024.)

Avots: NVA

2024. gada beigās, salīdzinot ar attiecīgo periodu pirms gada, absolūtos skaitļos bezdarbnieku skaita samazinājums vērojams visās **mērķa grupās**. Visizteiktākais tas bija ilgstošo bezdarbnieku mērķa grupā (-11,5 %), kam sekoja bezdarbnieki ar invaliditāti (-5,9 %), bezdarbnieki vecuma grupā 50 gadi un vairāk (-6,2 %), jaunieši bezdarbnieki vecuma grupā 15 -24 gadi (-0,5 %).

2024. gada nogalē NVA uzskaitē bija 7 102 **ilgstošie bezdarbnieki** (15,3 % no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita), kuru kopskaitā 62,7 % bija bezdarbnieki vecuma grupā 50 gadi un vairāk, 23,7 % – bezdarbnieki ar invaliditāti, 1,9 % – jaunieši (15 – 24 gadi). Salīdzinot ar 2023. gada beigām, ilgstošo bezdarbnieku skaits samazinājies par 924 personām jeb 11,5 %.

NVA reģistrā bija 5 993 **bezdarbnieki ar invaliditāti** (12,9 % no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita). Salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, mērķgrupas samazinājums absolūtos skaitļos bija par 377 personām jeb 5,9 %. Gada beigās vairāk nekā puse (65,4 %) no reģistrētajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti bija vecuma grupā virs 50 gadiem, savukārt 28,0 % bija ilgstošie bezdarbnieki un 2,7 % jaunieši bezdarbnieki.

Gada nogalē NVA bija reģistrēti 18 237 **bezdarbnieki vecuma grupā 50 gadi un vairāk** (39,2 % no kopējā reģistrētā bezdarbnieku skaita valstī). Salīdzinot ar gadu iepriekš, bija vērojams

samazinājums par 1 215 personām, no tiem gada nogalē 38,2 % bija pirmspensijas vecuma bezdarbnieki, 21,5 % bezdarbnieki ar invaliditāti un 24,4 % bija ilgstošie bezdarbnieki.

2024. gada beigās NVA bija reģistrēti 3 831 **jaunieši bezdarbnieki** vecumā no 15 līdz 24 gadiem (2023. gadā 3 850), kas veidoja 8,2 % no bezdarbnieku kopskaita (salīdzinot ar gadu iepriekš, vērojams neliels šīs bezdarbnieku mērķa grupas īpatsvara pieaugums – par 0,4 %). To kopskaitā 4,3 % – personas ar invaliditāti, 3,5 % bija ilgstošie bezdarbnieki, 1,3 % – personas pēc bērna kopšanas atvaļinājuma. Lielākais jauniešu bezdarbnieku skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās: palīgstrādnieks – 172, pārdevējs konsultants – 160, viesmīlis – 120, klientu apkalpošanas speciālists – 74, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – 68, pavārs – 60, krupjē – 58, bārmenis – 44, noliktavas darbinieks – 39, sociālo mediju speciālists – 39.

1.2. DARBA DEVĒJU PIETEIKTĀS BRĪVĀS DARBA VIETAS

2024. gada 12 mēnešos kopumā NVA bija reģistrētas 89 216 brīvās darba vietas, kas bija par 1 886 jeb 2,2 % vairāk, salīdzinot ar 2023. gada 12 mēnešiem. Visvairāk brīvo darba vietu sadalījumā pēc uzņēmuma nozares gada nogalē bija reģistrētas: Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība – 3 227 (21 %), Būvniecība – 2 558 (17 %), Apstrādes rūpniecība – 2 334 (15 %), Transports un uzglabāšana – 2 008 (13 %), Informācijas un komunikācijas pakalpojumi – 855 (6 %). Brīvo darba vietu skaits sadalījumā pēc uzņēmuma nozares (NACE 2 red.), salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, ir atspoguļots 4. tabulā.

Tabula Nr.4

Brīvo darba vietu skaits sadalījumā pēc uzņēmuma nozares (NACE 2)

Nozare (TOP 10)	31.12.2024.	31.12.2023.	Izmaiņas (%)
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	3 227	2 883	12%
Būvniecība	2 558	5 099	-50%
Apstrādes rūpniecība	2 334	1 956	19%
Transports un uzglabāšana	2 008	3 060	-34%
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	855	1 169	-27%
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	743	587	27%
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	727	957	-24%
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	676	591	14%
Veselība un sociālā aprūpe	446	528	-16%
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	439	472	-7%
Pavisam kopā	15 486	19 319	-20%

Avots: NVA

2024. gada decembra beigās NVA bija reģistrētas 5 720 ilgāk par trīs mēnešiem neaizpildītas brīvās darba vietas, kas veidoja 36,9 % no brīvo darba vietu kopskaita (15 486). Lielākais ilgstoši neaizpildīto vakancu īpatsvars bija Rīgas (40,0 %), Zemgales (25,8 %), Vidzemes (25,5 %) un Latgales (21,7 %) reģionos, savukārt mazākais – Kurzemes reģionā (8,8 %).

TOP (skaitliskākās) profesijas, kurās darba tirgus pieprasījums nesakrīt ar piedāvājumu (nav aizpildītas ilgāk par trīs mēnešiem – visas reģistrētas Rīgā): palīgstrādnieks (970), kravas automobiļa vadītājs (806), būvstrādnieks (735), pavārs (308), klientu apkalpošanas speciālists (246).

2. NVA organizēto mācību piedāvājums

Tā kā daļai no reģistrētajiem bezdarbniekiem varētu būt grūtības iekļauties darba tirgū, jo ievērojams skaits no NVA uzskaitē esošajiem bezdarbniekiem ilgstoši ir bez darba, kā arī vērojama nozaru pārstrukturēšanās tehnoloģisko pārmaiņu un procesu ietekmē, nepieciešams turpināt īstenot ADTP pasākumus, t.sk. prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju.

No 2011. līdz 2023. gadam NVA mācību piedāvājumu ne retāk kā reizi gadā noteica labklājības ministra izveidota Apmācību komisija. 2023. gada 19. jūnijā Apmācību komisija aktualizēja visus mācību sarakstus 2023.-2024. gadam. Ar Apmācību komisijas sēdes protokolu un tās pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz sarakstu aktualizēšanu ir iespējams iepazīties LM mājaslapā⁶. Saskaņā ar MK 2023. gada 6. jūnijā apstiprināto CAP nolikumu, kā arī saskaņā ar 2023. gada 5. decembra grozījumiem MK noteikumu Nr. 75 22. punktā, kopš 2024. gada NVA mācību vajadzības nosaka EM izveidota Apvienotā pieaugušo izglītības koordinācijas komisija, LM Apmācību komisijai beidzot pastāvēt. Izmaiņu pamatā bija nepieciešamība komisijas pieņemtos lēmumus sasaistīt ar CAP stratēģiskajām diskusijām par pieaugušo izglītību, programmu efektivitāti un kvalitāti, lai sekmētu cilvēkkapitāla attīstību un darba tirgus transformāciju atbilstoši valsts līmenī noteiktajiem mērķiem. Papildus CAP un EM vadībā NVA klientiem piedāvājamās pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides programmas tiek skatītas vēl ciešākā sasaistē ar citiem ESF projektiem Latvijā (IZM un EM īstenotajiem), veicinot starpinstitucionālo sadarbību un saskaņotu pieaugušo izglītības piedāvājuma noteikšanu.

2025. gada 14. aprīlī APIKK ar protokolu Nr. 4 saskaņoja NVA sagatavoto pieaugušo izglītības mācību piedāvājumu (saraksti pieejami LM⁷ un NVA⁸ mājaslapās). Atbilstoši pierādījumos balstītai analīzei un darba tirgus pieprasījumam, sarakstu aktualizēšanā tika ņemti vērā NVA statistikas dati par katru sarakstā iekļauto profesionālās tālākizglītības programmu, balstoties uz darba tirgus prognozēm⁹ ar vairākiem kritērijiem: (1) kā augstu vērtējot pieprasījumu virs 200 darba vietām; (2) BURVIS reģistrēto vakanču skaits (vērtējot pieprasījumu virs 100 darba vietām); (3) darbā iekārtošanās īpatsvars (%) pirmo sešu mēnešu laikā pēc mācību pabeigšanas (kā nepietiekams rezultāts < 30 %); (4) reģistrēto bezdarbnieku skaits pēc pēdējās nodarbošanās profesijā (kā pietiekams rezultāts > 100 personas); (5) reģistrēto bezdarbnieku skaits, kuri meklē darbu profesijā (profesijā reģistrēto skaits > 100 personas); (6) bezdarbnieku skaits, kuri uzsākuši mācības katrā no izglītības programmām (kā pietiekams rezultāts > 150 personām); (7) bezdarbnieku skaits, kuri pabeiguši mācības (kā pietiekams rezultāts > 150 personām); (8) reģistrētie bezdarbnieku pieteikumi programmas apguvei (kā augsts pieteikumu skaits > 50). Papildus saraksti tika veidoti saskaņā ar APIKK 25.02.2025. sēdē saskaņoto nozaru mācību vajadzību sarakstu, ko izstrādāja EM.

⁶ LM mājaslapa (2025) Sadaļa: Darba tirgus. *Apmācību komisijas protokoli*. Pieejams: <https://tinyurl.com/23hn3xvq>

⁷ Turpat

⁸ NVA mājaslapa (2025) Sadaļa: Pakalpojumu. *Mācību pasākumi*. Pieejams: <https://www.nva.gov.lv/lv/macibu-pasakumi>

⁹ NVA mājaslapa (2025) Sadaļa: Aktualitātes. *Darba tirgus prognozes*. Pieejams: <https://www.nva.gov.lv/lv/darba-tirgus-istermina-prognozesana>

3. Kuponu sistēma bezdarbniekiem

NVA īstenoto mācību mērķis ir pēc iespējas ātrāka un sekmīgāka bezdarbnieku iesaiste darba tirgū, tāpēc nākamās profesijas izvēlei ir jābūt balstītai gan uz personas izvēli, gan uz darba tirgus vajadzībām. Kopš 2011. gada NVA tās klientiem piedāvā iespēju pilnveidot savas prasmes, izmantojot mācību kuponu sistēmu. Šī metode tika ieviesta kā viens no strukturālās reformas pasākumiem saskaņā ar starptautisko aizdevēju rekomendācijām.

Mācību kupons tiek izsniegts reģistrēšanās secībā, pēc tam bezdarbnieks var izvēlēties sev piemērotāko mācību veidu un izglītības iestādi. Izvērtējot klientu attālinātās apkalpošanas pieredzi 2020. gadā, efektīvākai procesa organizēšanai kupons tiek sagatavots un piešķirts elektroniskā veidā, izņēmuma gadījumā saglabājot iespēju izsniegt kuponu papīra formā.

Izvēlēta izglītības iestāde ne vienmēr ir spējīga nokomplektēt mācību grupu, līdz ar to personas iesaiste konkrētajā mācību programmā var aizkavēties. Tomēr, izmantojot mācību kuponus, klienti daudz īsākā laika periodā iesaistās mācībās, salīdzinot ar sistēmu pirms tam, kad NVA komplektēja mācību grupas. Pozitīvi vērtējams arī fakts, ka līdz ar kuponu metodes ieviešanu bezdarbniekiem ir plašākas iespējas izglītības iestāžu un programmu izvēlē. Papildus ir mazināts tā sauktais „cherry picking” efekts, kad izglītības iestāde izvēlas jau tāpat izglītotākos, nevis tos, kam mācības ir ļoti nozīmīgas turpmākai integrācijai darba tirgū. Metodei ir vēl citas priekšrocības: konkurence starp izglītības iestādēm, atvērtas izglītības iestāžu iesaistes iespējas (nav jāpiemēro laikietilpīgas iepirkumu procedūras), kopējais NVA klientu apmierinātības pieaugums, mācību kvalitātes uzlabojums u.c. priekšrocības. Latvijas kuponu sistēma kā Eiropas labā prakse ir izmantota arī starptautiski (Latvijas praksi mācību kupona ieviešanā pārņēma Igaunija, tāpat sistēma tika izmantota kā paraugs Grieķijas un Ukrainas strukturālajās reformās).

Plašu mācību kuponu sistēmas izvērtējumu 2019. gadā veica OECD pētījumā par Latvijas darba tirgus politikas ietekmi uz iekļaujoša darba tirgus attīstību Latvijā (OECD pētījumu sērija “*Connecting People with Jobs*”).¹⁰ Līdzīgi arī 2022. gadā FM pasūtītā izvērtējuma “ES fondu ieguldījumu ilgtspējīgas un kvalitatīvas nodarbinātībā un darbaspēka mobilitātē 2014. – 2020. gada plānošanas periodā lietderības, efektivitātes un ietekmes 2022.gada izvērtējums”¹¹ ietvaros tika vērtēta NVA īstenoto mācību pasākumu ieguldījumu lietderība un efektivitāte nodarbinātības veicināšanā, secinot, ka mācību pasākumiem ir labvēlīga un pozitīva ietekme uz dalībnieku spējām kļūt nodarbinātiem pēc noteikta laika perioda (dalībnieku nodarbinātības situācija tika salīdzināta ar kontroles grupu 6, 12 un 18 mēnešu periodā). Tāpat tika secināts, ka augsta efektivitāte ir gandrīz visām profesionālās izglītības programmām, kā arī neformālās izglītības programmām. Analizējot iesaisti nodarbinātībā dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās, izvērtējuma galvenie rezultāti sakrīta ar ārvalstu zinātniskajā literatūras pārskatā raksturotajām tendencēm. Proti, lielākas ieguvējas no mācībām ir sievietes, jaunieši 15 – 29 gadu vecumā un personas 30 – 49 gadu vecumā. Dalība profesionālajās tālākizglītības mācībās paaugstina arī ilgstošo bezdarbnieku izredzes iekļauties nodarbinātībā, lai gan vidēji šīs iespējas ir zemākas nekā citām bezdarbnieku grupām. Tas nozīmē, ka ilgstošo bezdarbnieku iesaistei nodarbinātībā ir jāmeklē vēl citi papildu instrumenti, ne tikai

¹⁰ OECD (2019) *Evaluating Latvia's Active Labour Market Policies*. Pieejams: <https://oe.cd/68Q>; latviešu val.: <https://oe.cd/il/68Q>

¹¹ Valsts kanceleja (2023) Pētījumu un publikāciju datu bāze. Pieejams: <https://tinyurl.com/29js8ez7>

pār kvalifikācijas vai kvalifikācijas paaugstināšanas programmas. Kopumā pētījuma rezultātu integrētā analīze apstiprina iepriekš zinātniskajā literatūrā izplatītos secinājumus, ka vislielākā efektivitāte ir mācībām, kas paaugstina cilvēka kapitālu (kvalifikāciju, prasmes un iemaņas).

2024. gada augustā noslēdzās OECD īstenotais EK Tehniskā atbalsta instrumenta projekts “Latvijas nodarbinātības dienesta digitālo sistēmu modernizēšana”. Projekta ietvaros OECD veica visaptverošu NVA darbības novērtējumu¹², īpašu uzsvaru liekot uz iespējām uzlabot tās digitālo infrastruktūru, tajā skaitā klientu statistisko profilēšanu, darba meklēšanas atbalsta digitālos risinājumus, datu vizualizācijas rīkus, datu analīzi un atspoguļojumu, kā arī digitālo risinājumu drošību un veiktspēju. Papildus projekts pievērsās tādiem jautājumiem kā ADTP pasākumu novērtēšanas un monitoringa metodes un prasmju profilēšana. Savietojot VSAA un NVA datus, tika veikts novērtējums par klientu ceļu līdz iesaistei darba tirgū. Projekta rezultāti tiek izmantoti turpmākajā NVA digitālās infrastruktūras un digitālo pakalpojumu modernizācijā, sniedzot ieguldījumu arī pieaugušo izglītībai un pār kvalifikācijai Latvijā. Papildus projektā sniegtie ieteikumi un vērtējumi tiek izmantoti NVA praktiskajā darbā un attīstībā, piemēram, ESF plus projektā „Nodarbinātības valsts aģentūras veiktspējas stiprināšana”, kura ietvaros notiek BURVIS pilnveidošana un tā publiskās daļas CV un vakanču portāla ievērojama modernizācija, pakāpeniski pārveidojot to par ērti lietojamu platformu e-karjera.

NVA turpinās sniegt papildus prasmju pilnveides iespējas bezdarba situācijā nonākušajiem un bezdarba riskam visvairāk pakļautajiem, tajā skaitā digitālās pamatprasmes, ar mērķi veicināt iedzīvotāju atgriešanos mainīgajā darba tirgū. NVA klientu prasmju apguve izriet no profilēšanas rezultātiem – atbilstoši individuālās situācijas izvērtējumam persona tiek iesaistīta pasākumos tādā secībā, lai veicinātu pēc iespējas ātru iesaisti darba tirgū labāk apmaksātās darba vietās. Tāpat kā citos ES nodarbinātības dienestos, finansiāli ietilpīgāki pasākumi tiek vērsti uz ilgstošā bezdarba riskam vairāk pakļautajiem, kamēr augsti kvalificētie sākotnēji tiek motivēti iesaistīties darba meklēšanā, ADTP pasākumos iesaistot, ja darba meklēšana nav rezultatīva. NVA pasākumu piedāvājums ietver gan prasmju pilnveides un pār kvalifikācijas pasākumus, gan citus ADTP pasākumus (piemēram, subsidētā nodarbinātība, darba vietas pielāgošana, praktiskās mācības uzņēmumā uz vietas, motivācijas atbalsts un mentora pakalpojumi, uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanas atbalsts u.c.). Pasākumi tiek atspoguļoti bezdarbnieka individuālajā darba meklēšanas plānā, kas tiek izstrādāts, ņemot vērā arī karjeras konsultāciju rezultātus. Iesaiste ADTP pasākumos, tāpat kā piemērota darba piedāvājuma pieņemšana, ir bezdarbnieka pienākumi, kuru pildīšana ir priekšnoteikums bezdarbnieka pabalsta saņemšanai, kā arī pašvaldības sociālās palīdzības saņemšanai darbaspējas vecuma iedzīvotājiem.

Īpaša uzmanība pēdējos gados NVA ir pievērsta digitālajām prasmēm, jo īpaši digitālajām pamatprasmēm. Svarīgi minēt, ka ir arī situācijas, kad pirms citu mācību programmu apguves sākotnēji nepieciešams apgūt latviešu valodas zināšanas pietiekamā apmērā, līdz ar to NVA ir lielākais latviešu valodas mācību piedāvātājs valstī. Kopumā ilgstošāku mācību pasākumos vidēji iesaistās 30 % NVA reģistrēto personu, vienlaikus nemainīgi augsts pieprasījums novērojams pēc digitālo prasmju un valodu apguves programmām.

¹² Valsts kanceleja (2025) Pētījumu un publikāciju datu bāze. Pieejams: <https://tinyurl.com/2dzmzwkc>

4. 2024.gadā NVA īstenotie mācību pasākumi

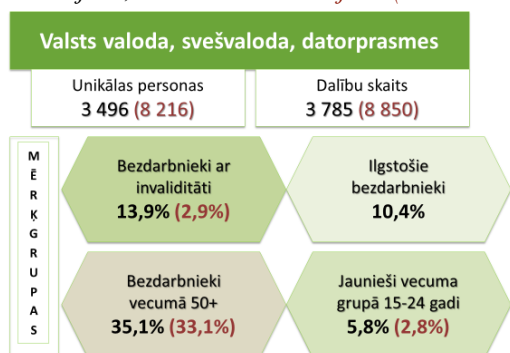
2024. gada 12 mēnešos dalību ADTP pasākumos, ieskaitot KPP un karjeras konsultācijās, uzsāka 66 945 personas (unikālās personas), kas piedalījās 123 961 aktivitātēs. ADTP pasākumiem izlietoti 24,5 milj. eiro., t.sk. ESF līdzfinansējums¹³. 2024. gada janvārī – decembrī darbā iekārtojās 54 664 bezdarbnieki, no kuriem 10 190 (18,6 %) iekārtojās darbā pēc kāda ADTP pabeigšanas.

NVA reģistrēto bezdarbnieku, darba meklētāju un nodarbināto (ja attiecināms) iesaistes rādītāji NVA organizētajās mācībās (izņemot KPP) ir atspoguļoti 5. attēlā.

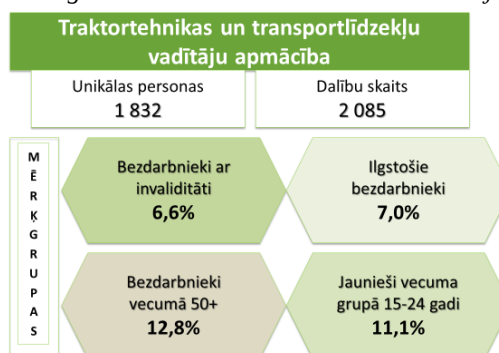
Attēls Nr.5

Reģistrētie klienti, kas uzsākuši dalību NVA mācību pasākumos 2024. gadā

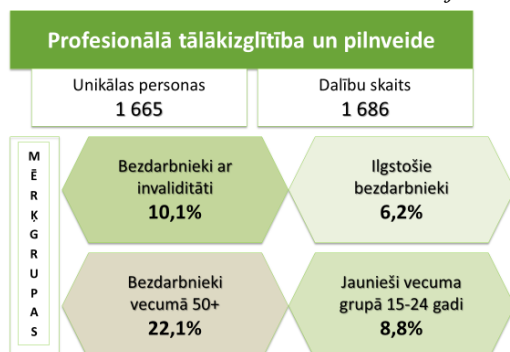
Prasmju pilnveide bezdarbniekiem un darba meklētājiem, kā arī nodarbinātajiem (norādīts iekavās)

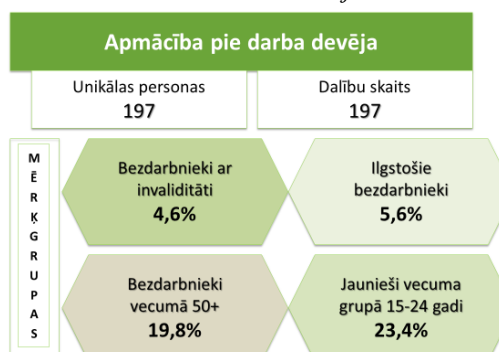
Traktortehnikas un transportlīdzekļu vadītāju apliecību ieguve bezdarbniekiem un darba meklētājiem

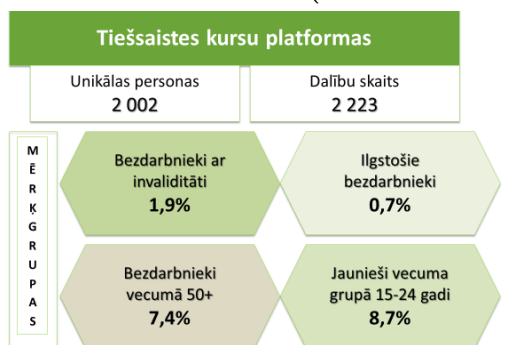
Pār kvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana bezdarbniekiem un darba meklētājiem

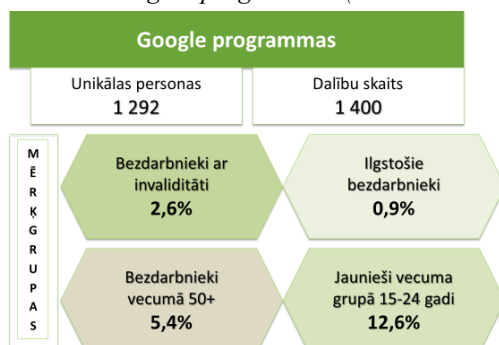
Praktiskā apmācība darba vietā bezdarbniekiem un darba meklētājiem

Mācības tiešsaistes kursos (visiem NVA klientiem)

Mācības "Google" programmās (visiem NVA klientiem)

Avots: NVA

¹³ 2019. gadā – 31,6 milj. eiro, 2020. gadā – 27,4 milj. eiro, 2021. gadā – 31,9 milj. eiro, 2022. gadā – 29,0 milj. eiro; 2023. gadā – 37,96 milj. eiro

NVA informācija par personām, kas ir iekārtojušās darbā pirmo sešu mēnešu laikā pēc pasākumu pabeigšanas¹⁴, ir atspoguļota 5. tabulā.

Tabula Nr.5

*Bezdarbnieku darbā iekārtošanās pēc dalības ADTP pasākumos**

	Neformālā izglītība (t.sk. darba meklētāji)					
	valsts valoda		datorzinības un svešvalodas		traktortehnika, transportlīdzekļi	
	Pabeigušo personu skaits	Iekārtojušies darbā, %	Pabeigušo personu skaits	Iekārtojušies darbā, %	Pabeigušo personu skaits	Iekārtojušies darbā, %
Kopējais skaits	926	25,3%	4 965	37,5%	1 160	52,8%
no tiem:						
ilgstošie bezdarbnieki	255	12,9%	791	14,7%	148	25,0%
personas ar invaliditāti	124	19,4%	858	19,9%	88	40,9%
jaunieši vecumā 15-24 gadiem	45	24,4%	300	35,3%	119	54,6%
vecumā 50 gadi un vairāk	397	20,2%	1 792	32,0%	166	45,8%
	Citas mācības					
	Tālākizglītība un pilnveide		KPP (t.sk. darba meklētāji)		Praktiskā apmācība pie darba devēja	
	Pabeigušo personu skaits	Iekārtojušies darbā, %	Pabeigušo personu skaits	Iekārtojušies darbā, %	Pabeigušo personu skaits	Iekārtojušies darbā, %
Kopējais skaits	588	47,3%	3 911	38,4%	126	83,3%
no tiem:						
ilgstošie bezdarbnieki	73	38,4%	629	14,0%	20	60,0%
personas ar invaliditāti	58	22,4%	538	15,6%	16	68,8%
jaunieši vecumā 15-24 gadiem	50	34,0%	227	45,8%	26	92,3%
vecumā 50 gadi un vairāk	133	40,6%	1 478	30,1%	28	67,9%

* Pabeigūši dalību periodā no 01.07.2023. līdz 30.06.2024. un iekārtojušies darbā pirmo sešu mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (periodā līdz 31.12.2024.)

Avots: NVA

Bezdarbnieku mērķa grupu iesaiste ADTP mācību u.c. pasākumos: 2024. gadā ADTP pasākumos piedalījās 2 714 ilgstošie bezdarbnieki un 10 292 bezdarbnieki vecuma grupā 50 gadi un vairāk (unikālās personas). 2024. gada 12 mēnešos darbā iekārtojās 2 031 ilgstošie bezdarbnieki, no kuriem 1 377 (67,8 %) tas izdevās pēc kāda ADTP pasākuma pabeigšanas. Tāpat darbā iekārtojušos bezdarbnieku vecuma grupā virs 50 gadiem skaits bija 14 954, no tiem 2 577 (17,2 %) darbā iekārtojās pēc kāda ADTP pasākuma pabeigšanas.

Uz personām ar invaliditāti vērstie ADTP pasākumi arī ir veicinājuši šīs bezdarbnieku grupas iekļaušanos sabiedrībā un darba tirgū, ļaujot izprast darba tirgus prasības un sekmējot iekārtošanos pastāvīgā darbā, par ko liecina arī statistika. Proti, 2024. gadā ADTP pasākumos piedalījās 3 568 personas ar invaliditāti (unikālās personas). 2024. gada 12 mēnešos darbā iekārtojās 3 359 personas ar invaliditāti, no kurām 724 (21,6 %) personas darbā iekārtojās pēc kāda ADTP pasākuma pabeigšanas.

2024. gada 12 mēnešos NVA organizētajos pasākumos (t.sk. KPP) piedalījās 3 330 jaunieši (15 – 24 gadi) bezdarbnieki (unikālās personas). 2024. gada 12 mēnešos darbā iekārtojās 5 692 jaunieši, no kuriem 812 (14,3 %) darbu atrada pēc kāda ADTP pasākuma pabeigšanas. Jauniešu dalību skaits, kur viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs, ir atspoguļots 6. tabulā.

¹⁴ Darbā iekārtošanās tiek rēķināta, ņemot vērā tos bezdarbniekus, kas 6 mēnešu laikā pēc dalības pasākumā ir iekārtojušies darbā pēdējo 12 mēnešu laikā (ar 6 mēnešu nobīdi, lai vērtētajā periodā visiem pasākumu pabeigušajiem bezdarbniekiem jau būtu 6 mēneši pēc pasākuma beigām).

Jauniešu iesaiste ADTP pasākumos

Pasākuma nosaukums	2024.gads		
	Kopā	Sievietes	Vīrieši
Jauniešu – bezdarbnieku (15 – 24 gadi) iesaiste pasākumos (dalību skaits)			
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu informatīvā diena	2279	1357	922
Neformālās izglītības programmas	218	158	60
Transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācība	231	7	224
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	330	254	76
Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība	239	167	72
Atbalsts reģionālai mobilitātei	156	25	131
Profesionālā tālākizglītība un pilnveide	149	87	62
E-apmācība	136	80	56
EURES mobilitātes atbalsts darba attiecību uzsākšanai	124	78	46
Attālinātās mācības Google programmās	123	81	42
Mācības tiešsaistes kursu platformās	97	60	37
Praktiskā apmācība	46	31	15
ESF projekta “Pasākumi iekļaujošai nodarbinātībai” pasākumi	76	57	19
Algoti pagaidu sabiedriskie darbi (pagaidu darbi)	35	17	18
Pasākums noteiktām personu grupām	14	8	6
Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai	7	3	4
Atbalsts personām ar atkarības problēmām – Minesota	3	1	2

Avots: NVA

4.1. PROFESIONĀLĀ PĀRKVALIFIKĀCIJA/PILNVEIDE UN NEFORMĀLĀ IZGLĪTĪBA

2024. gadā profesionālajā pārkvalifikācijā un pilnveidē pavisam iesaistījās 1 686 personas, no tām tika atskaitītas 107 personas jeb 6,3 %. Biežākie atskaitīšanas gadījumi bija veselības stāvokļa dēļ (33 %), iekārtošanās darbā dēļ (35 %), līguma pārkāpumu dēļ (19 %).

Vidējās izmaksas 2024. gada tālākizglītības un pilnveides programmu apguvē bija 1 360 eiro, kur viena tālākizglītībā iesaistītā 2024. gadā faktiskās vidējās izmaksas veidoja 2 066 eiro, savukārt profesionālajā pilnveidē iesaistītā vidējās izmaksas veidoja 545 eiro.

Mācību piešķirtais un izlietotais finansējums, kā arī iesaistes rādītāji atbilstoši projektiem un budžeta finansēšanas avotiem ir atspoguļoti 7. tabulā.

Tabula Nr.7

Mācību finansējums un iesaistīto skaits 2024.gadā

Pasākuma nosaukums	2024.g. faktiski izlietots (EUR)	Pārejošo klientu skaits no 2023.g.	No jauna iesaistīto klientu skaits 2024. g.	Kopā klienti
<i>Mācību finansējums un pasākumos iesaistīto skaits (Atvērēšanas fonda projekts “Prasmju pilnveide pieaugušajiem”)</i>				
Profesionālā tālākizglītība	1 320 345	0	928	928
Profesionālā pilnveide	359 706	0	758	758
Neformālā izglītība, t.sk. valsts valodas apguve, transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācība	6 404 977	375	14 719	15 094
Apmācība pie darba devēja	240 556	0	197	197

Avots: NVA

NVA klientu iesaiste un izlietotais finansējums atbilstoši izglītības veidam ir sniegts 8. tabulā.

2024.gadā mācību pasākumos iesaistīto skaits un izlietotais finansējums

Mācību pasākumi	Dalību skaits 2024.g. (t.sk. pārejošie no 2023.gada)	Izlietotais finansējums (EUR)
Profesionālā pilnveide	758	359 706
Profesionālā tālākizglītība	928	1 320 345
Valsts valodas apguve (neformālā izglītība)	1 724	721 310
Citas programmas (neformālā izglītība)	8	3 507
Svešvalodu apguve (neformālā izglītība)	3 581	1 385 966
Traktortehnikas vadītāju apmācība	802	582 568
Transportlīdzekļu vadītāju apmācība	1 283	1 111 419
Praktiskā apmācība pie darba devēja	197	240 556
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	5 538	132 328
Atbalsts profesionālās kompetences novērtēšanai	23	5 265
Datorprasmju apguve (neformālā izglītība)	7 696	2 600 207
Atvērto tiešsaistes kursu platformās piedāvāto programmu apguve	2 223	atbilstoši licencēm (skat. info 4.2. sadaļā)
E-apmācība	1 507	tiešsaistes rīki
Attālinātā apmācība Google programmās	1 817	sadarbības ietvaros

Avots: NVA

Mācības 2024. gadā īstenotas šādās tālākizglītības programmās – aprūpētājs (205), lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG) (150), pavāra palīgs (131), loģistikas darbinieks (114), lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG) (80), konditora palīgs (69), elektrotehniķis (62), lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu inertās gāzes vidē (MIG) (54), apdares darbu strādnieks (24), datorsistēmu tehniķis (22), elektromontieris (17).

Profesionālās pilnveides programmās – mazā biznesa organizēšana (480), projektu vadība/vadīšana (210), praktiskais mārketinga (26), grāmatvedība (12), grāmatvedības darba organizēšana (8), praktiskā grāmatvedība (bez priekšzināšanām) (8), grāmatvedības un finanšu vadības pamati (7), praktiskā finanšu grāmatvedība (ar priekšzināšanām grāmatvedībā) (7).

No 2023. gada 1.jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam dalību profesionālās mācības ietvaros pabeidza 588 bezdarbnieki, no kuriem darbā pirmo sešu mēnešu laikā (līdz 31.12.2024.) izdevās iekārtoties 278 personām jeb 47 % (plašāk skat. 9. tabulā).

Darbā iekārtošanās pēc tālākizglītības programmu apguves

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no mācību pabeigušajiem
1.	Māšas palīgs	100,0% no 3
2.	Elektromontieris	75,0% no 4
3.	Aprūpētājs	62,5% no 48
4.	Konditora palīgs	60,0% no 10
5.	Pavāra palīgs	50,0% no 10
6.	Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG)	46,8% no 47
7.	Loģistikas darbinieks	45,5% no 11
8.	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)	43,0% no 79
9.	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu inertās gāzes vidē (MIG)	40,9% no 22
Pabeiguši dalību no 01.07.2023.-30.06.2024. un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (līdz 31.12.2024.)		

Avots: NVA

Darbā iekārtošanās pēc profesionālās pilnveides programmām ir atspoguļota 10. tabulā.

Tabula Nr.10

Darbā iekārtošanās pēc profesionālās pilnveides programmu apgaves

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no mācību pabeigušajiem
1.	Projektu vadība/vadīšana	60,6% no 71
2.	Grāmatvedības darba organizēšana	50,0% no 8
3.	Praktiskais mārketing	50,0% no 6
4.	Mazā biznesa organizēšana	41,4% no 261
5.	Praktiskā grāmatvedība (bez priekšzināšanām)	37,5% no 8
Pabeiguši dalību no 01.07.2023.-30.06.2024. un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (līdz 31.12.2024.)		

Avots: NVA

2024. gadā no neformālās izglītības programmu (ieskaitot transportlīdzekļa/traktortehnikas kursus, kā arī valsts valodas mācības un mūžizglītības programmas) uzsākušajām 14 719 personām mācības pabeidza 12 359 bezdarbnieki, darba meklētāji un bezdarba riskam pakļautās personas. Savukārt 758 personas tika atskaitītas no mācībām (12,8 % veselības stāvokļa dēļ, 11,7 % iekārtojās darbā, 49,2 % līguma pārkāpumi, 26,3 % citu iemeslu dēļ).

Pieprasītākās neformālās izglītības programmas valsts valodas, datorapmācības un svešvalodu apguvē ir atspoguļotas 11. tabulā.

Tabula Nr.11

Iesaiste neformālās izglītības programmās 2024. gadā (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	Bezdarbnieki/ darba meklētāji	Bezdarba riskam pakļautās personas
1.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Elementary</i>)	0	598
2.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Lower Intermediate</i>)	0	560
3.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Intermediate</i>)	0	545
4.	Datu apstrāde, analīze un vizualizācija ar <i>Microsoft Excel</i>	0	408
5.	Valsts valoda – pamata līmeņa 1. pakāpe (A1)	408	n/a
6.	Angļu valoda (bez priekšzināšanām)	0	349
7.	Digitālie rīki prezentāciju sagatavošanai	0	331
8.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Lower Intermediate</i>)	280	0
9.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Elementary</i>)	269	0
10.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Higher Intermediate</i>)	0	263

Avots: NVA

Viena neformālās izglītības programmu apguvē faktiskās vidējās izmaksas par vienu iesaistīto veidoja 544,46 eiro, t.sk. mācību maksa 436,97 eiro un stipendija 107,49 eiro. Savukārt transportlīdzekļu/ traktortehnikas vadītāju mācībās vidējās izmaksas par vienu iesaistīto 2024. gadā veidoja 989,12 eiro, t.sk. mācību maksa 906,78 eiro un stipendija 82,34 eiro.

Laika periodā no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam neformālo izglītību, izņemot valsts valodu, pabeidza 4 965 bezdarbnieki un darba meklētāji, no kuriem darbā pirmo sešu mēnešu laikā (periodā līdz 31.12.2024.) iekārtojās 1863 personas jeb 37,5 %. Savukārt valsts valodas mācības minētajā laika periodā pabeidza 926 NVA klienti, no kuriem darbā iekārtojās 234 personas jeb 25,3 % pirmo sešu mēnešu laikā.

Ziņojuma 12. tabulā ir atspoguļotas tās neformālās izglītības programmas (valsts valodas, datorapmācības un svešvalodu apguve), pēc kuru apguves ir augstākie darbā iekārtošanās rādītāji.

Tabula Nr.12

Darbā iekārtošanās pēc neformālās izglītības (svešvalodu, datorprasmju) programmu apguves (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no mācības pabeigušajiem
1.	Prezentāciju sagatavošana ar "PowerPoint", "Prezi", "Canva", "Visme", "Powtoon", "SlideCamp" u.c.	100% no 4
2.	Grāmatvedības uzskaitē un noliktavu uzskaitē ar programmu "1C grāmatvedība"	83% no 12
3.	Grāmatvedības uzskaitē ar programmu "Jumis"	75% no 8
4.	Datu analīze un vizualizācija "Microsoft Excel" un "Power Bi" vidē	73% no 11
5.	3D modelēšana "Inventor" vidē	67% no 3
6.	Grāmatvedības procesu pārvaldība ar "1C" grāmatvedības programmu	67% no 15
7.	Projektu, procesu, produktu vadība un metodes. "Agile", "Scrum", "Lean", "Kanban"	67% no 21
8.	WEB dizaina (UI/UX) pamati	67% no 3
9.	Datorizētie un digitālie 3D grafiskās projektēšanas rīki "AutoCad"	63% no 8
10.	Grāmatvedības uzskaitē ar programmu "1C: Grāmatvedība 8 Latvijai" (ar priekšzināšanām grāmatvedībā)	62% no 13

Pabeiguši dalību no 01.07.2023.-30.06.2024. un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (līdz 31.12.2024.)

Avots: NVA

Pieprasītākās transportlīdzekļu un traktortehnikas programmas ir atspoguļotas 13. tabulā.

Tabula Nr.13

Iesaiste transportlīdzekļu/traktortehnikas mācībās 2024.gadā (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	Klientu skaits
1.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	595
2.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	233
3.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju (kods 95)	230
4.	"TR2" (ar 1. palīdzību) kategorijas traktortehnikas "Visi traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas, komunālās mašīnas, universālās pašgājējmašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas" (96,5 st.)	185
5.	"TR2" kategorijas traktortehnikas "Visi traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas, komunālās mašīnas, universālās pašgājējmašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas" (81,5 st.)	182
6.	"TR3" kategorijas traktortehnikas "Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	161
7.	"TR4" kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	128
8.	"TR3" (ar 1. palīdzību) kategorijas traktortehnikas "Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	110
9.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	54
10.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	49

Avots: NVA

Darbā iekārtošanās pēc transportlīdzekļu un traktortehnikas mācībām sniegta 14. tabulā.

Tabula Nr.14

Darbā iekārtošanās pēc transportlīdzekļu un traktortehnikas mācībām (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no mācības pabeigušajiem
1.	"TR4" kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	70% no 43
2.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību)	69% no 13
3.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	67% no 33
4.	"TR4" (ar 1. palīdzību) kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	63% no 24
5.	"TR3" (ar 1. palīdzību) kategorijas traktortehnikas "Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	61% no 54

6.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	59% no 100
7.	"TR2" kategorijas traktortehnikas "Visi traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas, komunālās mašīnas, universālās pašgājējmašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas" (81,5 st.)	54% no 123
8.	"TR2" (ar 1. palīdzību) kategorijas traktortehnikas "Visi traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas, komunālās mašīnas, universālās pašgājējmašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas" (96,5 st.)	52% no 153
9.	"TR3" kategorijas traktortehnikas "Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	52% no 122
10.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	51% no 35
Pabeiguši dalību no 01.07.2023.-30.06.2024. un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (līdz 31.12.2024.)		

Avots: NVA

2025. gadā plānotais profesionālās tālākizglītības un pilnveides, neformālās izglītības programmu, transportlīdzekļa/traktortehnikas vadītāju mācību finansējums un iesaistes rādītāji ir atspoguļoti 15. tabulā.

Tabula Nr.15

Mācību pasākumu plānotais finansējums un dalībnieku skaits 2025. gadam (indikatīvi)

Mācību pasākumi	Finansējums (valsts un ESF kopā) EUR	Rezultatīvie rādītāji
Profesionālās tālākizglītības programmu īstenošana	1 953 780	900
Profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošana	444 553	700
Atbalsts profesionālās kompetences novērtēšanai	6 750	30
Valsts valodas apguve bezdarbniekiem un darba meklētājiem	612 436	1005
Valsts valodas apguve nodarbinātajiem	169 725	500
Svešvalodu, datorzinību programmas bezdarbniekiem un darba meklētājiem	1 587 682	3000
Svešvalodu, datorzinību programmas nodarbinātajiem	3 476 469	8000
Transportlīdzekļu vadītāju apmācība bezdarbniekiem	1 476 932	1100
Transportlīdzekļu vadītāju apmācība nodarbinātajiem	340 277	360
Traktortehnikas vadītāju apmācība bezdarbniekiem	605 963	800
Traktortehnikas vadītāju apmācība nodarbinātajiem	327 200	400
Apmācība pie darba devēja	546 110	300
Atbalsts programmu apguvei atvērto tiešsaistes kursu platformās	12 581	25
Atbalsts programmu apguvei "Coursera" platformā	189 500	750
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	154 353	3000
Atbalsts reģionālajai mobilitātei (mācību pasākumos)	335 172	1805
Specifiskie pakalpojumi, t.sk. izmaksas surdotulkkiem, ergoterapeitiem un specializētajam transportam	5 000	atbilstoši pieprasījumam
Kopā:	12 244 483	22 675

Avots: NVA

4.2. MĀCĪBAS TIEŠSAISTES KURSU PLATFORMĀS

NVA sniedz iespēju saviem klientiem apgūt starptautisko tiešsaistes platformu kursu. Pasākuma "Atbalsts programmu apguvei atvērto tiešsaistes kursu platformās" mērķis ir sekmēt pieprasītu atvērto tiešsaistes kursu apguvi un ātrāku bezdarbnieku un darba meklētāju atgriešanos darba tirgū vai nodarbināto konkurētspējas darba tirgū uzturēšanu vai pāreju uz labāk apmaksātu un produktīvāku darbu. Interesentiem tā ir iespēja apgūt izglītības programmas informācijas tehnoloģiju, datorzinību, datu zinātnes, uzņēmējdarbības un pārvaldības jomā, apgūt profesionālās ievirzes angļu valodu, kā arī attīstīt caurviju prasmes – komunikāciju un sadarbību darba vidē, mācīšanās spējas un metodes, pašorganizēšanos un laika menedžmentu, radošumu un inovācijas profesionālajā vidē.

Atbilstoši individuālajam darba meklēšanas plānam (bezdarbniekiem un darba meklētājiem) NVA klientam tiek sniegta iespēja platformu brīvai izvēlei, vienlaikus tām ir jāatbilst noteiktiem

kvalitātes kritērijiem saskaņā ar MK noteikumiem Nr.75, piemēram, vismaz 10 no platformā izvietotajām augstākās izglītības iestādēm jābūt iekļautām pasaules labāko augstākās izglītības iestāžu “*Times Higher Education*” apkopotajā reitingā. Gadījumā, ja platforma piedāvā mazāk nekā 10 augstākās izglītības iestāžu mācību programmas, minētajā reitingā jābūt iekļautām visām augstākās izglītības iestādēm.

2024. gadā tika uzsākta jauna mācību īstenošanas pieeja - ņemot vērā lielo pieprasījumu tieši “*Coursera*” mācību platformā, tika noslēgts līgums ar “*Coursera*” par apmaksātu mācību licenču izsniegšanu (līgums tika noslēgts 03.10.2023 par periodu no 08.01.2024 – 07.07.2025, iegādājoties 1000 licences. Līguma summa – 360 678.93 eiro). Vienlaikus bija pieejamas mācības arī citās starptautiskās tiešsaistes kursu platformās, tādās kā “*Edx*”, “*Futurelearn*”, “*Getsmarter*”, klientiem sedzot mācību maksu no saviem līdzekļiem un saņemot mācību maksas kompensāciju no NVA pēc programmas apguves (kopumā 2024. gadā izmaksas veidoja 693 eiro apjomā).

2024. gadā saņemti 3 405 pieteikumi (1432 bezdarbnieku un darba meklētāju pieteikumi, 1973 nodarbinātu personu pieteikumi) dalībai “*Coursera*” platformā, īstenotas 2 219 dalības (925 bezdarbnieki, 11 darba meklētāji, 1 283 nodarbinātas personas), bet 675 dalības pārtrauktas. Tāpat tika saņemti septiņi pieteikumi dalībai citās platformās, īstenojot četras dalības “*Edx*” platformā (divi bezdarbnieki, divi nodarbinātie) ar mācību dalībnieku izmaksām – 1 120 eiro.

2024. gadā uzsākto dalību skaits mācību jomās ir atspoguļots 16. tabulā.

Tabula Nr.16

Uzsākto dalību skaits sadalījumā pēc mācību virzieniem 2024. gadā

Mācību joma/virziens	Dalību skaits	Īpatsvars pret dalībām
Uzņēmējdarbība	874	39%
Profesionālās ievirzes svešvalodu apguve	393	18%
Datu zinātne	388	17%
Datorzinības	330	15%
Informāciju tehnoloģijas	203	9%
Pārvaldība	22	1%
Caurviju prasme (CP) - komunikācija un sadarbība darba vidē	13	1%
Kopā	2223	

Avots: NVA

Platformas “*Coursera*” mācību kursu Top 20, t.sk. specializācijas, ir atspoguļots 17. tabulā.

Tabula Nr. 17

Pieprasītākie (top20) “Coursera” kursi 2024.gadā

Nr. p.k.	Programmas nosaukums	Dalību skaits	Specializācijas nosaukums	Dalību skaits
1.	<i>Perfect Tenses and Modals</i>	121	<i>Learn English: Intermediate Grammar</i>	112
2.	<i>Introduction to Data Analytics</i>	119	<i>Business English Communication Skills</i>	71
3.	<i>Python for Data Science, AI & Development</i>	97	<i>Data Analysis and Visualization Foundations</i>	68
4.	<i>Business English: Networking</i>	88	<i>Introduction to Business</i>	61
5.	<i>Excel Basics for Data Analysis</i>	87	<i>Improve Your English Communication Skills</i>	49
6.	<i>Adjectives and Adjective Clauses</i>	84	<i>Google Digital Marketing & E-commerce</i>	47
7.	<i>Data Visualization and Dashboards with Excel and Cognos</i>	80	<i>Google Project Management</i>	44
8.	<i>Tricky English Grammar</i>	70	<i>Social Media Marketing in Practice</i>	40
9.	<i>Essentials of Management and Strategic Planning</i>	67	<i>IBM Data Analyst</i>	39

10.	<i>Introduction to Cloud Computing</i>	61	<i>Strategic Leadership and Management</i>	35
11.	<i>Introduction to Agile Development and Scrum</i>	60	<i>Learn English: Advanced Grammar and Punctuation</i>	32
12.	<i>Intermediate Grammar Project</i>	59	<i>Excel Skills for Business</i>	31
13.	<i>Introduction to DevOps</i>	55	<i>Google Data Analytics</i>	29
14.	<i>Business English: Meetings</i>	52	<i>Business English for Non-Native Speakers</i>	28
15.	<i>Write Professional Emails in English</i>	51	<i>Meta Social Media Marketing</i>	27
16.	<i>Assessment for Data Analysis and Visualization Foundations</i>	51	<i>DevOps, Cloud, and Agile Foundations</i>	27
17.	<i>Foundations of Digital Marketing and E-commerce</i>	49	<i>Expressway to Data Science: Python Programming</i>	27
18.	<i>Foundations of Project Management</i>	48	<i>Microsoft Power BI Data Analyst</i>	26
19.	<i>Databases and SQL for Data Science with Python</i>	46	<i>Business English</i>	26
20.	<i>Introduction to Software Engineering</i>	44	<i>Leading People and Teams</i>	25

Avots: NVA

Attiecībā uz iesaistīto dalībnieku statistisko portretu mācību “Coursera” platformā sievietes veidoja 68 %, bet vīrieši – 32 %. Atbilstoši iegūtajai izglītībai visvairāk bija klienti ar augstāko izglītību, proti, 74 %, kam sekoja vispārējā vidējā izglītība – 16 %; profesionālā izglītība – 8 %; pamatzglītība – 1 %, bet izglītības līmeni nenorādīja – 1 %. Sadalījumā pēc vecuma grupām vislielāko īpatsvaru veidoja vecuma grupa 35-39 gadi ar 22,2 %, kam attiecīgi sekoja vecuma grupas: 30-34 gadi – 21,1 %; 25-29 gadi – 15,7 %; 40-44 gadi – 16,6 %; 15-24 gadi – 8,8 %; 45-49 gadi – 8 % un personas vecumā 50 gadi un vairāk – 7,6 %.

Dalībnieku vidū visbiežāk interese bija apgūt vienu programmu (1 816 dalībnieki), kam attiecīgi sekoja divas programmas – 163 dalībnieki, trīs programmas – 16 dalībnieki; četras programmas – 5 dalībnieki; savukārt piecas un vairāk programmas izvēlējās apgūt divi dalībnieki.

2024. gadā turpinās NVA un tehnoloģiju uzņēmuma “Google” sadarbība, piedāvājot iespēju bez maksas apgūt darba tirgū pieprasītas digitālās prasmes un iegūt profesionālos sertifikātus. 2024. gada iesaiste “Google” mācībās ir atspoguļota 18. tabulā.

2025. gada plānotais atbalsts “Google” mācībās paredz iesaistīt vismaz 500 NVA klientus, turklāt programmu klāstu papildinās programma “Google Mākslīgā intelekta pamati”.

Tabula Nr.18

NVA klientu iesaiste “Google”ursos 2024.gadā

Programmas nosaukums	Bezdarbnieki, darba meklētāji			Nodarbinātie		
	Uzsākto dalību skaits	Pabeigto dalību skaits	Pabeigto dalību īpatsvars	Uzsākto dalību skaits	Pabeigto dalību skaits	Pabeigto dalību īpatsvars
<i>Google Data Analytics</i>	152	64	42%	71	20	28%
<i>Google Digital Marketing & E-commerce</i>	224	78	35%	66	18	27%
<i>Google Project Management</i>	190	71	37%	90	40	44%
<i>Google UX Design</i>	121	52	43%	49	17	35%
<i>Google IT Support</i>	36	17	47%	33	11	33%
<i>Cybersecurity</i>	45	22	49%	34	14	41%
<i>Business Intelligence</i>	26	18	69%	18	10	56%
<i>Advanced Data Analytics</i>	25	6	24%	19	7	37%
<i>Google AI Essentials</i>	134	106	79%	67	45	67%
Kopā	953	434	46%	447	182	41%

Avots: NVA

4.3. BEZDARBNIEKU PRAKTISKĀ APMĀCĪBA PIE DARBA DEVĒJA

NVA īsteno ADTP pasākumu „Apmācība pie darba devēja”, kura mērķis ir darba devējam vajadzīgā darbinieka praktiskā sagatavošana darba vietā¹⁵.

NVA darba devējam izmaksā dotāciju mācībās iesaistītā NVA klienta darba algai – 60 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Papildus NVA nodrošina: (1) dotāciju darba vadītājam - 10 eiro par katru bezdarbnieka praktiskās apmācības dienu; (2) apmaksā izdevumus par normatīvajos aktos paredzēto obligāto veselības pārbaudi bezdarbniekam (līdz 50 eiro); (3) vienreizēju dotāciju normatīvajos aktos paredzētajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (līdz 100 eiro); (4) vienreizēju dotāciju darba vietas pielāgošanai bezdarbniekam ar invaliditāti (līdz 1 000 eiro); (5) iespēja saņemt reģionālas mobilitātes atbalstu.

Lai pārliecinātos par izvēlēta kandidāta atbilstību uzņēmuma vajadzībām, darba devējs piedalās bezdarbnieku atlasē. Pirms apmācības uzsākšanas darba devējs noslēdz līgumu par apmācības pie darba devēja īstenošanu, t.sk. ar bezdarbnieku. Darba devējam jānodrošina darba alga tādā apmērā, lai kopā ar NVA dotāciju tās apmērs būtu ne mazāks par valstī noteiktās minimālās algas apmēru, veicot arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

2024. gadā praktiskajā apmācībā tika iesaistīti 197 bezdarbnieki (2023. gadā – 200 bezdarbnieki, 2022. gadā – 322, 2021. gadā - 314, 2020. gadā – 393, 2019. gadā – 463. Iesaiste pasākumā atbilstoši profesijām: šūšanas iekārtu operators (28), pavārs (18), koksnes materiālu apstrādātājs (13), projekta vadītāja asistents (11), reklāmas aģents (8), koka slīpētājs (7), šuvējs (6), konditors (5), uzkopšanas darbu meistars (4), grāmatveža palīgs (4). No uzsākušajiem 197 bezdarbniekiem 2024. gadā apmācību pabeidza 119 bezdarbnieki, 25 personas dalību pārtrauca. 2025. gadā pasākumā plānots iesaistīt 300 bezdarbniekus.

NVA īsteno arī pasākumu “Apmācība pie darba devēja ar nozaru asociāciju iesaisti”¹⁶, lai darba vidē nodrošinātu vajadzīgo darbinieku praktiskās mācības tautsaimniecības nozarēs nepieciešamo profesiju apguvei, ņemot vērā katras nozares vajadzības un aktuālo darbaspēka pieprasījumu.

Papildus uzņēmēji ar NVA un Atveseļošanas fonda finansiālu atbalstu var apmācīt un iegūt sev nepieciešamos speciālistus no bezdarbnieku vidus pasākuma “Bezdarbnieku apmācība pēc darba devēja pieprasījuma”¹⁷ ietvaros. Ja kādam uzņēmumam nepieciešams profesionāls speciālists, NVA pēc darba devēja pieprasījuma iesaista bezdarbnieku uzņēmumam nepieciešamajās profesijās jebkurā licencētā profesionālās pilnveides izglītības programmā, profesionālās tālākizglītības vai neformālās izglītības programmā. Mācību laikā bezdarbniekam tiek maksāta stipendija – 5 eiro par mācību dienu. Pēc mācībām darba devējam jāpieņem bezdarbnieks darbā un attiecīgajā profesijā jānodarbina vismaz trīs mēnešus. 2024. gadā mācības tika organizētas pēc trīs darba devēju pieprasījumiem, iesaistot piecas personas aprūpētāja profesijas apgūvē un divas personas – autovadītāja kvalifikācijas iegūvē.

¹⁵ NVA mājaslapa (2025) Sadaļa: Darba devējiem. Vajadzīgo speciālistu apmācības. Pieejams: <https://www.nva.gov.lv/lv/apmaciba-pie-darba-deveja-darba-devejiem>

¹⁶ NVA mājaslapa (2025) Sadaļa: Darba devējiem. Vajadzīgo speciālistu apmācības. Pieejams: <https://www.nva.gov.lv/lv/apmaciba-pie-darba-deveja-ar-nozaru-asociaciju-iesaisti>

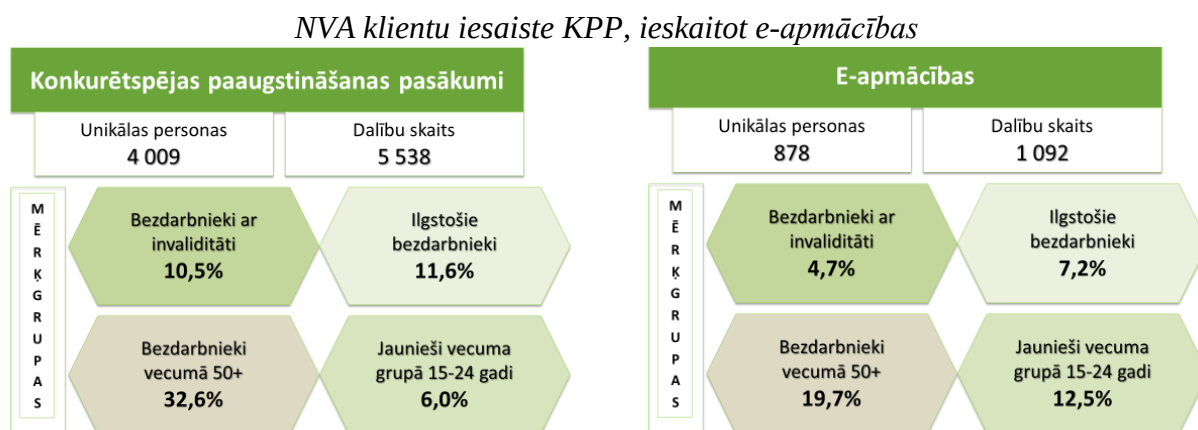
¹⁷ NVA mājaslapa (2025) Sadaļa: Darba devējiem. Vajadzīgo speciālistu apmācības. Pieejams: <https://www.nva.gov.lv/lv/apmaciba-pec-darba-deveja-pieprasijuma>

4.4. KONKURĒTSPĒJAS PAAUGSTINĀŠANAS PASĀKUMI

ADTP pasākums „Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi” paredzēts, lai veicinātu personu konkurētspēju darba tirgū, piedāvājot apgūt darba meklēšanas metodes un darba tirgum nepieciešamās pamatprasmes. Dalība KPP pieejama katram klientam saskaņā ar izteikto vēlmi. Klients var izmantot vairākus KPP pakalpojumus.

2024. gadā visa veida KPP (izņemot informatīvās dienas) tika iesaistīti 5 470 bezdarbnieki, darba meklētāji un 68 nodarbinātie. Klientiem un citiem interesentiem CV un vakanču portālā ir pieejami trīs e-apmācību moduļi: “Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai”, “Kā veidot efektīvu darba meklēšanas stratēģiju” un “Mana nauda šodien un rīt. Finanšu prātība”, kura saturs ir paplašināts ar informāciju par parādu un parādsaistību tēmu, kā arī padomiem, kā izvairīties no finanšu krāpniekiem. 2024. gadā e-apmācības moduļus uzsāka 1 092 klients (plašāk skat. 6. attēlā).

Attēls Nr.6

Avots: NVA

Papildus 2024. gadā bija pieejamas tiešsaistes lekcijas sadarbībā ar DVI "Datu drošība un aizsardzība digitālajā vidē", kurās piedalījās 899 klienti, tiešsaistes lekcijas sadarbībā ar VDI “Darba tiesības un darba aizsardzība”, kurā piedalījās 268 klienti, un tiešsaistes lekcijas sadarbībā ar VSAA “Sociālās tiesības”, kurās piedalījās 1 191 klienti.

5. NVA organizēto mācību atbalsta un ievirzes pasākumi

Turpmākā informācija ir par NVA īstenotajiem atbalsta pasākumiem, kas ir būtiski, lai veicinātu sekmīgu un mērķtiecīgu klientu iesaisti mācībās atbilstoši starptautiskajai praksei, piemēram, saskaņā ar Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla (*“PES Network”*) pieredzi. Kā nozīmīgākie mācību atbalsta pasākumi ir mobilitātes atbalsts, klientu profilēšana, karjeras konsultācijas un informēšana.

5.1. ATBALSTS REĢIONĀLAJAI MOBILITĀTEI

Atbalsts reģionālajai mobilitātei ADTP pasākumu ietvaros paredz nodrošināt finanšu atlīdzību, lai segtu transporta izdevumus braucieniem no deklarētās dzīvesvietas uz darba vai mācību vietu un atpakaļ vai kompensētu izdevumus par dzīvojamās telpas īri vai dzīvošanu dienesta viesnīcā, ja bezdarbnieks piedalās ADTP pasākumos.

2024. gadā mobilitātes pasākumam projektā “Prasmju pilnveide pieaugušajiem” tika izlietoti 253 725 eiro. Vidējās izmaksas uz vienu personu veidoja 191,10 eiro. Uz atbalstu reģionālajai mobilitātei mācību ietvaros kopā pieteicās 1 488 bezdarbnieki. Dalību pasākumā pabeidza 1283 bezdarbnieki. Lielākais bezdarbnieku skaits, kuri uzsākuši dalību pasākumā bija Balvu filiālē – 142, Ludzas filiālē – 132 un Rēzeknes filiālē – 130. Pasākumā kopā iesaistījās 308 sievietes jeb 21 % un 1 180 vīrieši jeb 79 %. Vislielākā iesaiste bija vecuma grupā 30-34 gadi, veidojot 18 % (266 bezdarbnieki) no uzsākušo kopskaita, savukārt vismazākā iesaiste bija vecuma grupai 15-19 gadi (13 bezdarbnieki jeb 1 % īpatsvarā). Dalība pasākumā tika pārtraukta 62 gadījumos, kur biežākais pārtraukšanas iemesls bija iekārtošanās darbā dēļ. Pasākumu pārtraukuši arī veselības stāvokļa dēļ un līguma pārkāpumu dēļ.

Dalība mobilitātes pasākumā visvairāk uzsākta transportlīdzekļu vadītāju mācību apgūvē 690 personām (46 %), traktortehnikas vadītāju mācību apgūvē 432 personām (29 %) un profesionālajā tālākizglītībā 203 (14 %) personām. No 1 488 personām 1 453 saņēma atbalstu transporta izdevumu finanšu atlīdzībai, bet 35 – īres izdevumu finanšu atlīdzībai.

5.2. BEZDARBNIEKU SITUĀCIJAS IZVĒRTĒŠANA SECĪGAI IESAISTEĒI ADTP PASĀKUMOS („BEZDARBNIEKU PROFILĒŠANA”)

Bezdarbnieka profilēšanas galvenais mērķis ir prognozēt NVA reģistrēta bezdarbnieka darba atrašanas iespējas, novērtējot potenciālos riskus, kas varētu kavēt bezdarbnieka veiksmīgu atgriešanos darba tirgū, kā arī veikt klienta prasmju pašnovērtējumu un novērtēt motivāciju aktīvi meklēt darbu, lai sniegtu vadlīnijas piemērotākajiem atbalsta pasākumiem, tādējādi nosakot atbilstošāko pakalpojumu grozu. Plašākais un resursu ietilpīgākais pasākumu klāsts paredzēts bezdarbniekiem ar zemām darba atrašanas iespējām.

Profilēšanas metodika paredz, ka NVA darbinieks nosaka vienu no trim profilēšanas grupām, ņemot vērā darba atrašanas kavējošo risku kopsummu un motivāciju meklēt darbu. Tiek ņemti vērā tādi riska faktori kā vecums, dzīvesvieta, valsts valodas zināšanas, izglītība, pēdējā nodarbošanās, vēlamā nodarbošanās, trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, invaliditāte, motivācija meklēt

darbu. Atkarībā no riska faktoru skaita bezdarbnieki tiek sadalīti trīs grupās. Papildus profilēšanas metode fokusējas arī uz iedzīvotāju digitālo pamatprasmju identificēšanu, kā arī uz sistēmu BURVIS, lai varētu uzkrāt un automātiski apkopot profilēšanā izmantotos datus, prognozējot klienta darba atrašanas iespējas. Līdzīgi profilēšana ir savienota ar darba tirgus prognozēm, kas ļauj plašāk novērtēt klienta darba atrašanas iespējas, un tanī iekļauts klienta prasmju novērtējums.

OECD veiktā visaptverošā NVA darbības novērtējuma ietvaros (papildus skat. 15.lp.) tika analizētas iespējas uzlabot NVA digitālo infrastruktūru, tajā skaitā NVA klientu statistisko profilēšanu, prioritizējot darba meklētāju profilēšanas rīka izstrādi un ieviešanu. Ir nepieciešams nodrošināt, ka personas tiek iesaistītas piemērotākajos pasākumos atbilstošākajā secībā, ņemot vērā arī individuālos darba tirgus šķēršļus, īpašu uzsvāru liekot arī uz tām grupām, kas pašreiz atrodas tālāk no darba tirgus.

5.3. KARJERAS KONSULTĀCIJU SNIEGŠANA 2024.GADĀ

Karjeras konsultāciju mērķis - veicināt klienta integrāciju darba tirgū, nodrošinot atbalstu karjeras izvēlē un plānošanā, profesionālās piemērotības noteikšanā, t.sk. pirms iesaistes mācību un nodarbinātības pasākumos, veicināt izpratni un aktīvu iesaisti mūžizglītībā, kā arī sniegt atbalstu darba devējiem piemērotu darbinieku atlasē.

2024. gadā kopējais dalību skaits individuālajās un grupu karjeras konsultācijās bija 44 421. Karjeras konsultāciju saņēmušo unikālo personu skaits – 30 395. Iespēja saņemt karjeras pakalpojumu tika nodrošināta gan bezdarbniekiem un darba meklētājiem (28 551 unikālām personām), gan citām personām (1 939 unikālām personām – izglītojamiem, nodarbinātajiem, t.sk. VIAA projektu klientiem).

Detalizēts konsultāciju saņēmēju skaits atspoguļots 19. tabulā.

Tabula Nr.19

NVA klientu iesaiste karjeras konsultācijās 2024.gadā

Karjeras konsultācijas nosaukums	Dalību skaits	Karjeras konsultācijas nosaukums	Dalību skaits
Grupu konsultācija	21 210	Individuāla konsultācija	23 211
Darba meklēšanas stratēģija	7 157	Prasmju novērtēšana	8 254
Darba tirgus situācija un tendences	3 592	Praktisks atbalsts CV un motivācijas vēstules sagatavošanā	5 771
Praktiskais atbalsts CV un motivācijas vēstules sagatavošanā	3 156	E-karjera: Prasmju novērtēšana	2 784
Sagatavošanās darba intervijai	2 839	Profesionālās piemērotības noteikšana	2 240
Karjeras pamati un profesiju izvēle	2 445	Darba meklēšana pēc ilgstoša pārtraukuma	891
Attālinātā darba iemaņu attīstība	1 065	Bezdarbnieku apmācību vēlmju izvērtējums	882
Informācija par mūžizglītību	37	Sagatavošanās darba intervijai	730
<i>Praktikumi tēmai - darba meklēšana pēc ilgstoša pārtraukuma:</i>		Veiksmīga profesijas maiņa	698
Savu resursu apzināšana	237	Mācības tiešsaistes platformās	484
Personības un sociālo prasmju attīstīšana	228	Atbalsts darba meklēšanā	411
Pieteikšanās darbam	227	E-karjera: Prasmju novērtēšana darbam dažādos apstākļos	53
Darba meklēšana pēc ilgstoša pārtraukuma	227	Mūžizglītības apmācību pieteikumu izvērtējums	13

Avots: NVA

NVA karjeras pakalpojumi ir pieejami visiem interesentiem, visās NVA filiālēs: 1) karjeras konsultācijas; 2) interaktīvie e-apmācību moduļi „Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai”, “Kā veidot efektīvu darba meklēšanas stratēģiju”; 3) darbaspēka pieprasījuma īstermiņa prognozēšanas rīks. Individuālās un grupu karjeras konsultēšana 2024. gadā tika nodrošināta gan klātienē, gan attālinātā formātā (tiešsaistē atbilstoši klienta iespējām).

Sākot ar 2024. gadu, NVA platformā¹⁸ ir pieejami e-karjeras testi. Tādējādi visiem interesentiem ir iespēja noskaidrot vairāk par savām prasmēm, interesēm un īpašībām, lai izvēlētos vai pilnveidotu savu karjeru. Prasmju novērtēšanas tests (pašnovērtējums) sniedz iespēju noskaidrot katra stiprās puses un potenciālās attīstības iespējas. Tests sastāv no 75 apgalvojumiem. Savukārt pašnovērtējuma tests prasmju novērtēšanai darbam dažādos apstākļos sniedz iespēju novērtēt darba laiku, darba vietu, darba slodzi un citus būtiskus aspektus. Tests sastāv no 35 apgalvojumiem.

5.4. NVA E-VIDES RISINĀJUMI, PUBLICITĀTES PASĀKUMI UN KLIENTU VĒRTĒJUMS PAR SAŅEMTAJEM PAKALPOJUMIEM

Atbilstoši starptautiskajai praksei, kas paredz informācijas, konsultāciju un karjeras vadības prasmju nodrošinājumu pieaugušo izglītībā, klientu informētāka un mērķētāka pakalpojuma izvēlē no NVA puses tiek piedāvāti:

(1) E-vides risinājumi: darba tirgus prognožu platforma; e-kursi: “Finanšu pratība. Mana nauda šodien un rīt.”; “Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai”, “Kā veidot efektīvu darba meklēšanas stratēģiju”; “Tests zināšanu pārbaudei angļu valodā”; tests komunikatīvo un organizatorisko prasmju līmeņa noteikšanai.

(2) Pieejami e-karjeras profesiju testi.

(3) Tiešā komunikācija ar bezdarbniekiem un darba devējiem tiek nodrošināta NVA CV un vakanču portālā, filiālēs, zvanu centrā, oficiālajā e-pastā, portālā Latvija.lv un dzīves situāciju aprakstos portālā: *mana.latvija.lv*, kā arī NVA kontos sociālo tīklu platformās.

(4) Par mācību iespējām sabiedrība tiek informēta: sabiedrisko attiecību ietvaros, izmantojot informāciju NVA mājaslapā; sociālajos tīklos, informatīvajos materiālos (vizualizācijas, raidieraksti, video, baneri); mediju attiecības (bezmaksas publicitāte TV, radio, presē, kas izriet no žurnālistu veidotiem sižetiem un raidījumiem, kā arī NVA vadības un speciālistu intervijas vadošajos TV un radio ziņu un raidījumos). Publiskajos pasākumos: ikgadējās Nākotnes darba konferencēs; NVA vakanču gadatirgos; semināros darba meklētājiem, darba devējiem, izglītības iestādēm; EM un ALTUM reģionos rīkotajos pasākumos, RTU Karjeras dienās; Sarunu festivālā “LAMPA”, ikgadējā informatīvi izglītojošā kampaņā “Digitālā nedēļa 2024”; jauniešu iespēju festivālā “Kopums” u.c.

(5) Klientu apmierinātības izvērtējums par NVA un sniegtajiem pakalpojumiem - NVA 2025. gadā veica klientu elektronisko aptauju, lai noskaidrotu viedokli par NVA darbību 2024. gadā. Aptauju aizpildīja 13 931 respondents, aptaujas rezultāti norāda, ka kopējā apmierinātība ar NVA klientu apkalpošanu bija 82 % un NVA sniegtajiem pakalpojumiem 76 %.

¹⁸ NVA_Ekarjeras mājaslapa (2025) Pieejams: <https://testi.ekarjera.lv/>

Kopsavilkums un secinājumi

Saskaņā ar NVA datiem 2024. gada beigās, salīdzinot ar 2023. gadu, turpinājās reģistrētā bezdarba (no 5,7 % līdz 5,3 %) un reģistrēto bezdarbnieku skaita (no 50,3 tūkst. līdz 46,5 tūkst.) samazināšanās. Reģistrēto bezdarbnieku skaits un līmenis turpina samazināties, apstieidzot pirmspandēmijas rādītājus. Lai arī demogrāfisko procesu ietekmē ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvarā 2024. gadā bija vērojams pat neliels pieaugums (par 1,2 %), tomēr ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits Latvijā turpina samazināties. Vienlaikus visaugstākā ekonomiskā aktivitāte saglabājās Rīgas reģionā, kurā novērojams izteikti zems reģistrētā bezdarba līmenis – 3,9 %.

2024. gadā palielinājās brīvo darba vietu skaits (par 1,8 tūkst. jeb 2,2 %). Darba tirgū notika gan jaunu vakanču reģistrēšana, gan bezdarbnieku darbā iekārtošanās. Visvairāk brīvās darba vietas 2024. gada decembrī bija tādās darbības jomās kā administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība, būvniecība, apstrādes rūpniecība, transports un uzglabāšana, informācijas un komunikācijas pakalpojumi u. c.

Attiecībā uz NVA mērķa grupām 2024. gada nogalē bija reģistrēti 5 993 bezdarbnieki ar invaliditāti jeb 12,9 % no kopējā bezdarbnieku skaita, kas ir darbaspēks, kura potenciāls vēl netiek pilnvērtīgi izmantots. Pēdējo gadu laikā Latvijā ir īstenoti vairāki jauni pasākumi, lai vēl vairāk atbalstītu personu ar invaliditāti integrāciju darba tirgū, šos pasākumus nepieciešams turpināt. Salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, reģistrēto bezdarbnieku ar invaliditāti skaits turpināja samazināties.

Arī vecuma grupā virs 50 gadiem ir iespējams sasniegt augstāku iesaisti nodarbinātībā. Šajā vecuma grupā 2024. gadā bija reģistrēti 18 237 bezdarbnieki jeb 39,2 % no kopējā bezdarbnieku skaita. Arī attiecībā uz šo mērķa grupu turpinājās reģistrēto bezdarbnieku skaita samazinājums.

2024. gada beigās NVA uzskaitē bija 7 102 ilgstošie bezdarbnieki jeb 15,3 % no kopējā bezdarbnieku skaita. Gada laikā reģistrēto ilgstošo bezdarbnieku skaits samazinājās par 924 personām jeb par 11,6 %, kas skaidrojams ar kopējo bezdarba kritumu un piemēroto NVA atbalstu mērķa grupai.

2024. gada beigās 3 831 jeb 8,2 % no bezdarbnieku kopskaita bija jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Gada griezumā reģistrēto jauniešu-bezdarbnieku skaita un īpatsvara rādītāji saglabājās iepriekšējā gada līmenī, līdzīgi kā iepriekšējos gados tiem nesamazinoties. Jauniešu iesaiste ADTP pasākumos 2024. gadā sasniedza 3 330 bezdarbniekus, kas nozīmē to, ka joprojām ir ievērojams skaits jauniešu, kuriem nepieciešams ADTP pasākumu atbalsts arī pēc formālās izglītības ieguves vai tās nepabeigšanas. Vienlaikus svarīgi uzsvērt, ka jauniešu, jo īpaši jauniešu bez izglītības, atbalsta primārais mērķis ir to atgriešana izglītības sistēmā.

SECINĀJUMI PAR ĪSTENOTAJIEM MĀCĪBU PASĀKUMIEM UN TURPMĀK NEPIECIEŠAMAJIEM PILNVEIDOJUMIEM

NVA mācību piedāvājums koncentrējas uz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, apstrādes rūpniecības, enerģētikas, būvniecības, kā arī transporta nozarēm nepieciešamo prasmju apguvi un kvalifikācijas ieguvu, īpaši ņemot vērā arī NVA mērķa grupu vajadzības. Mācību noteikšana norit EM izveidotajā APIKK, kas 2025. gada otrajā ceturksnī aktualizēja arī NVA mācību sarakstus.

NVA bezdarbnieku un bezdarba riskam pakļauto nodarbināto mācību ietvaros turpinās papildu kvalitātes kritēriju piemērošana izglītības iestādēm, īpaši pievēršoties tādiem jautājumiem kā kvalitatīvai infrastruktūrai un mācību rezultātiem kā pamata kritērijiem, kā arī risinot izglītības pakalpojumu sniedzēju ģeogrāfisko pieejamību, t.sk., paplašinot attālināto mācību piedāvājumu. Paredzams, ka elastīgs mācību piedāvājums vēl vairāk sekmēs NVA klientiem nepieciešamo prasmju apguvi, ņemot vērā individuālās vajadzības, kā arī darba tirgus prognozes.

2024. gadā NVA turpināja atbalsta sniegšanu mācībām platformās (piemēram, *Coursera*), piedāvājot apgūt prasmes tādās jomās kā: Uzņēmējdarbība ("*Business*"); Datorzinības ("*Computer science*"); Datu zinātne ("*Data science*"); Informāciju tehnoloģijas ("*Information Technology*"); Profesionālās ievirzes svešvalodu apguve ("*Language Learning*"), Pārvaldība ("*Management*"), Caurviju prasmes ("*Soft skills*"). Līdzīgi NVA turpina sadarbību ar citu projektu ietvaros IT prasmju apguves veicināšanai, piemēram, sadarbībā ar "*Google*". NVA arī turpina attīstīt tādu pakalpojumu pieejamību, kas saistīti ar digitālo prasmju testēšanu un konsultatīvu atbalstu tiem, kas vēlas iesaistīties šāda veida mācībās.

2024. gadā NVA organizētajos prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas pasākumos kopā iesaistījās 28 085 dalībnieki (dalību skaits), apgūstot gan jaunas profesijas vai pilnveidojot zināšanas un prasmes esošajā, gan darba tirgum nepieciešamās pamatprasmes (valodas, datori, transportlīdzekļu dažādas kategorijas). No 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. jūnijam dalību profesionālās izglītības ietvaros pabeidza 588 bezdarbnieki, uzrādot salīdzinoši augstu darbā iekārtošanās rādītāju – 47 % (iekārtojās darbā pirmo sešu mēnešu laikā pēc mācību pabeigšanas). Vienlaikus būtisks jautājums ir šo mācību kvalitātes nodrošināšana un novērtējums.

NVA un darba devēju sadarbības rezultātā 2024. gadā turpinājās bezdarbnieku iesaiste pasākumā "Apmācība pie darba devēja", kurā iesaistījās 197 personas. Mācību darba vietā vai pēc darba devēja pieprasījuma potenciāls saglabājas, tāpēc jāturpina tā īstenošana un pilnveide, ja nepieciešams.

NVA turpinās sniegt nepieciešamo atbalstu Latvijas iedzīvotājiem ceļā uz iekļaušanos darba tirgū vai saistībā ar darba vietas maiņu, tajā skaitā, sniedzot iespēju iesaistīties prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas programmās. NVA arī turpinās attīstīt uz nākotnes darba tirgus vajadzībām vērstas mācību iespējas Latvijas izglītības iestādēs, kā arī piedāvās iespēju iesaistīties starptautiskajās mācību platformās, kurās ar NVA atbalstu var mācīties gan bezdarbnieki, gan nodarbinātie. Vienlaikus efektīvai pieaugušo izglītības īstenošanai un pārvaldībai ir svarīga īstenošanas mehānismu

un pasākumu koncentrēšana, tādējādi arī nodrošinot sistēmas pārskatāmību un resursu efektīvu izlietošanu.

Latvijas reģionos joprojām būtiski atšķiras ekonomiskā aktivitāte, un attiecīgi darba vietu lielākais īpatsvars koncentrējas Rīgas reģionā, kamēr citos reģionos darba vietu skaits ir būtiski mazāks. Tā kā darba tirgū ir vērojamas darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma atšķirības – uzņēmumos ir brīvas darba vietas vienā reģionā, bet bezdarbs un pieejamais bez darba esošais darbaspēks ir citos reģionos, tad NVA īsteno reģionālās mobilitātes atbalsta programmu. Tomēr mobilitātes atbalsts tikai daļēji var risināt darbaspēka nokļūšanas problēmu uz vietām, kur ir darbs, jo mobilitātes iespējas joprojām apgrūtina nepietiekams atbilstošu īres mājokļu piedāvājums, sabiedriskā transporta un ceļu infrastruktūra.

Salīdzinot ekonomiskās aktivitātes līmeni pēc iegūtā izglītības līmeņa, vērojama sakarība – jo augstāks izglītības līmenis, jo augstāks aktivitātes līmenis, un īsāks bezdarba ilgums, kā arī labāki darba tirgus iznākumi algas un nodarbinātības noturības izteiksmē. Tāpēc ir svarīgi turpināt pieaugušo iesaisti tālākizglītībā un darba tirgum nepieciešamo profesionālo, pamatkompetenču un darba tirgum nepieciešamo prasmju apguvē. Tāpat nepieciešams turpināt intensificēt atbalstu tiem, kam ir zemākas prasmes un lielāks ilgstošā bezdarba risks, jo īpaši ņemot vērā automatizācijas un robotizācijas, kā arī sabiedrības novecošanās tendences un nepieciešamību darba tirgū būt pēc iespējas ilgāk.

2024. gada augustā noslēdzās OECD īstenotais EK Tehniskā atbalsta instrumenta projekts “Latvijas nodarbinātības dienesta digitālo sistēmu modernizēšana”, kurā OECD veica visaptverošu NVA darbības novērtējumu, īpašu uzsvaru liekot uz iespējām uzlabot tās digitālo infrastruktūru. Tā rezultāti tiek izmantoti arī NVA prasmju novērtēšanas un profilēšanas rīku pilnveidē.

Situācija nodarbinātībā turpinās būt atkarīga gan no iekšējiem, gan ārējiem faktoriem. Proti, darba tirgus situāciju ietekmē, piemēram, tādi ģeopolitiskie faktori kā Krievijas izvērsta karš Ukrainā un tā radītās sekas, Eiropas Centrālās bankas lēmumi, kas var ietekmēt ekonomiskās izaugsmes tempus un līdz ar to nodarbinātību un bezdarbu. Arī atsevišķu nozaru darbības apjoma samazināšanās (piemēram, transportā, tranzītā, dzelzceļā), samazinot darbinieku skaitu, iepriekš ir bijis ietekmējošs faktors tautsaimniecības attīstībai. Uzņēmumos līdz ar jaunu tehnoloģiju ienākšanu, automatizāciju un digitalizāciju turpinās tehnoloģisko procesu modernizācija, kas īstermiņā var nozīmēt darbinieku skaita samazināšanu, vienlaikus atsevišķas nozares saskaras ar kvalificētu darbinieku nepietiekamību. Līdz ar to atbalsts atbrīvotā darbaspēka pārkvalificēšanai vai prasmju pilnveidei (jo īpaši atbalsts digitālo un profesionālo prasmju veicināšanai, specializēts nozaru atbalsts) un atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem iekļauties Latvijas darba tirgū saglabāsies prioritārs NVA darbā.